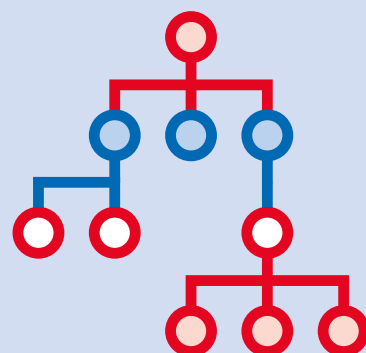
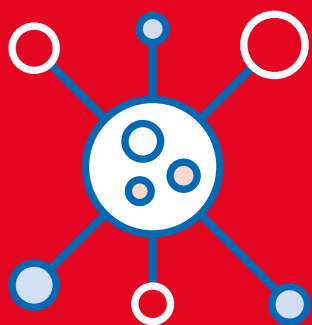
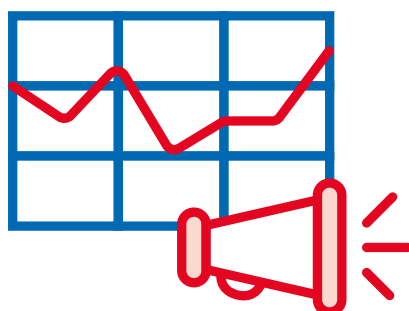
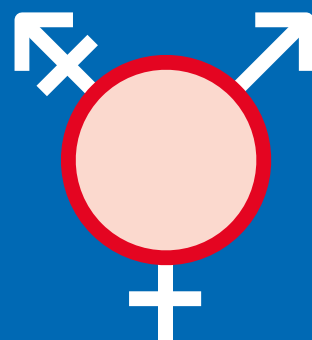
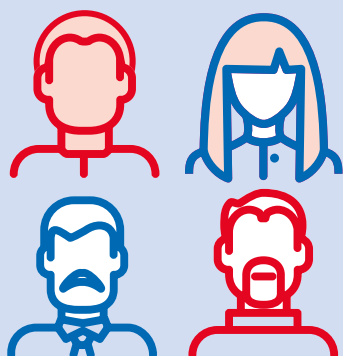

JAARVERSLAG 2019

Voorwoord

Het voorwoord van een jaarverslag is vaak een samenvatting van alle mooie resultaten die bereikt zijn in het afgelopen jaar. Bij het schrijven van dit voorwoord bevinden we ons echter in een zeer uitzonderlijke situatie. De wereld is in de greep van Covid-19. Dit heeft ook een directe impact op ons werk, waarbij de grootste zorg nu uitgaat naar de mogelijk verwoestende effecten in ontwikkelingslanden. Ook nu dreigen mensen met hiv, en de meest gemarginaliseerden in de samenleving, de hardste klap te krijgen. De omvang van dit alles kunnen we nu nog niet overzien. Een ding is zeker: wij zetten alles op alles om er voor hen te zijn. Al onze kennis en ervaring, ook datgene wat we hebben geleerd en bereikt in 2019, zetten we daarbij in.

Nederland is altijd voorloper geweest in de nationale en internationale soa- en hiv/aidsbestrijding. Door steeds te blijven onderzoeken, door steeds te blijven helpen, door niet bang te zijn voor innovaties, maar ze juist snel breed in te zetten om soa's en hiv zo snel mogelijk terug te dringen. En vooral: door kennis en kunde, ervaringen en resultaten met elkaar te delen. Aidsfonds – Soa Aids Nederland heeft daarin een verbindende rol. Want in goede samenwerking, daar zit de kracht.

**“De kracht zit
in goede
samenwerking.”**

Dat werk is niet zonder resultaat gebleven. Het aantal hiv-infecties is sinds het hoogtepunt van de epidemie in Nederland niet zo laag geweest, het aantal wereldwijde aidsdoden daalt elk jaar en wereldwijd zijn steeds meer mensen op behandeling voor hiv. Ook worden er vorderingen gemaakt in het vinden van genezing van hiv en daalt het aantal mensen met een soa in Nederland.

Toch zijn we er nog niet. In delen van de wereld neemt het aantal hiv-infecties schrikbarend toe, nog steeds is er een groot stigma op hiv, condoomgebruik onder jongeren neemt af en seksuele vorming op scholen laat te wensen over. En in Nederland kunnen we het vinden van genezing versnellen en het aantal nieuwe infecties naar 0 brengen, maar ontbreekt het vaak nog aan inzichten op lokaal niveau en vinden niet alle betrokken partijen elkaar voldoende. Allemaal zaken die ons doel in de weg staan: een wereld zonder aids en soa's waarin iedereen laagdrempelig toegang heeft tot preventie, behandeling, zorg en ondersteuning. In 2019 heeft Aidsfonds – Soa Aids Nederland cruciale stappen gezet hier verandering in te brengen. Samen met community's, partners, professionals en dankzij onze donors en donateurs! In dit jaarverslag presenteren we onze activiteiten in 2019.

Mark Vermeulen
Directeur

Eric van der Burg
Voorzitter raad van toezicht

Inhoudsopgave

A. BESTUURSVERSLAG	7
1. Activiteiten en resultaten	9
1.1. Doelbestedingen	9
1.1.1. Doelstelling 1: Drastische afname 5 grote soa's en 0 nieuwe hiv-infecties	10
1.1.2. Doelstelling 2: Wereldwijd minder dan 200.000 nieuwe hiv-infecties	14
1.1.3. Doelstelling 3: Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling	17
1.1.4. Doelstelling 4: Genezing van hiv	19
1.1.5. Doelstelling 5: Bewustwording, draagvlak en volledige financiering voor de aids- en soa-bestrijding.	20
1.2. Omgang met onze belanghebbenden	24
1.2.1. Gedragcodes	25
1.2.2. Privacy en dataveiligheid	25
1.2.3. Meaningful involvement of people living with HIV	25
1.2.4. Nationaal Congres Soa * Hiv * Seks	25
1.2.5. Corporate partnerships	25
1.2.6. Verantwoording	26
1.2.7. CBF-erkenning	26
1.2.8. Klachten, beroep en bezwaar	26
1.3. Toekomstplannen	27
2. Organisatie en bestuur	29
2.1. Personeel en organisatie	29
2.2. Bestuur en toezicht	31
2.2.1. Raad van toezicht	31
2.2.2. Raad van bestuur	36
2.2.3. Ondernemingsraad	37

3. Financiën, risico's en uitvoering 39

3.1. Effectiviteit en doelmatigheid 39

3.2. Financiën 39

3.2.1. Baten 39

3.2.2. Bestedingen aan de doelstellingen 40

3.2.3. Overige bestedingen 40

3.2.4. Resultaat en reserves 41

3.2.5. Kengetallen 41

3.2.6. Toekomst 41

3.3. Risicomanagement 42

3.3.1. Onze baten 43

3.3.2. Onze medewerkers 43

3.3.3. Onze strategie 43

3.3.4. Soa Aids Nederland 43

3.3.5. Onze partners 44

3.3.6. Integriteitsschendingen 44

3.3.7. Onze doelgroepen 44

3.3.8. Onze organisatie 44

3.3.9. Wet- en regelgeving 44

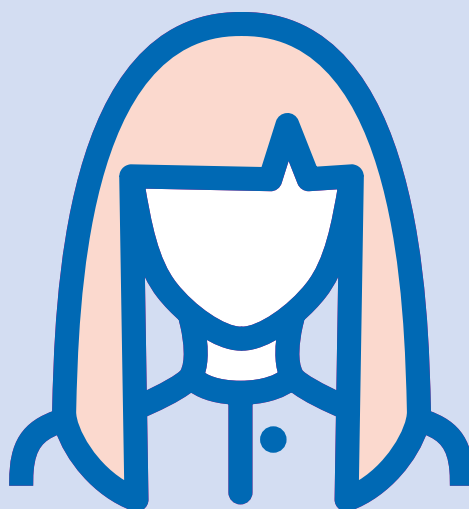
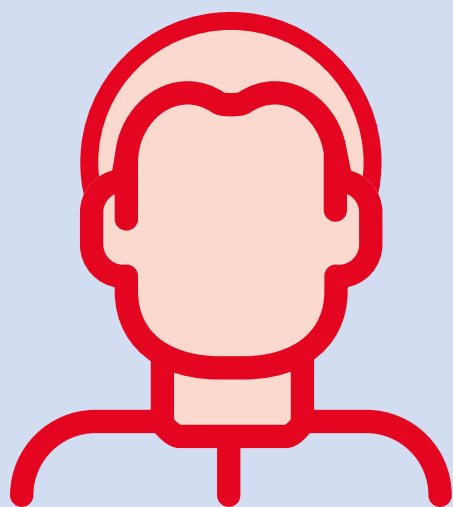
4. Statutaire en overige gegevens 47

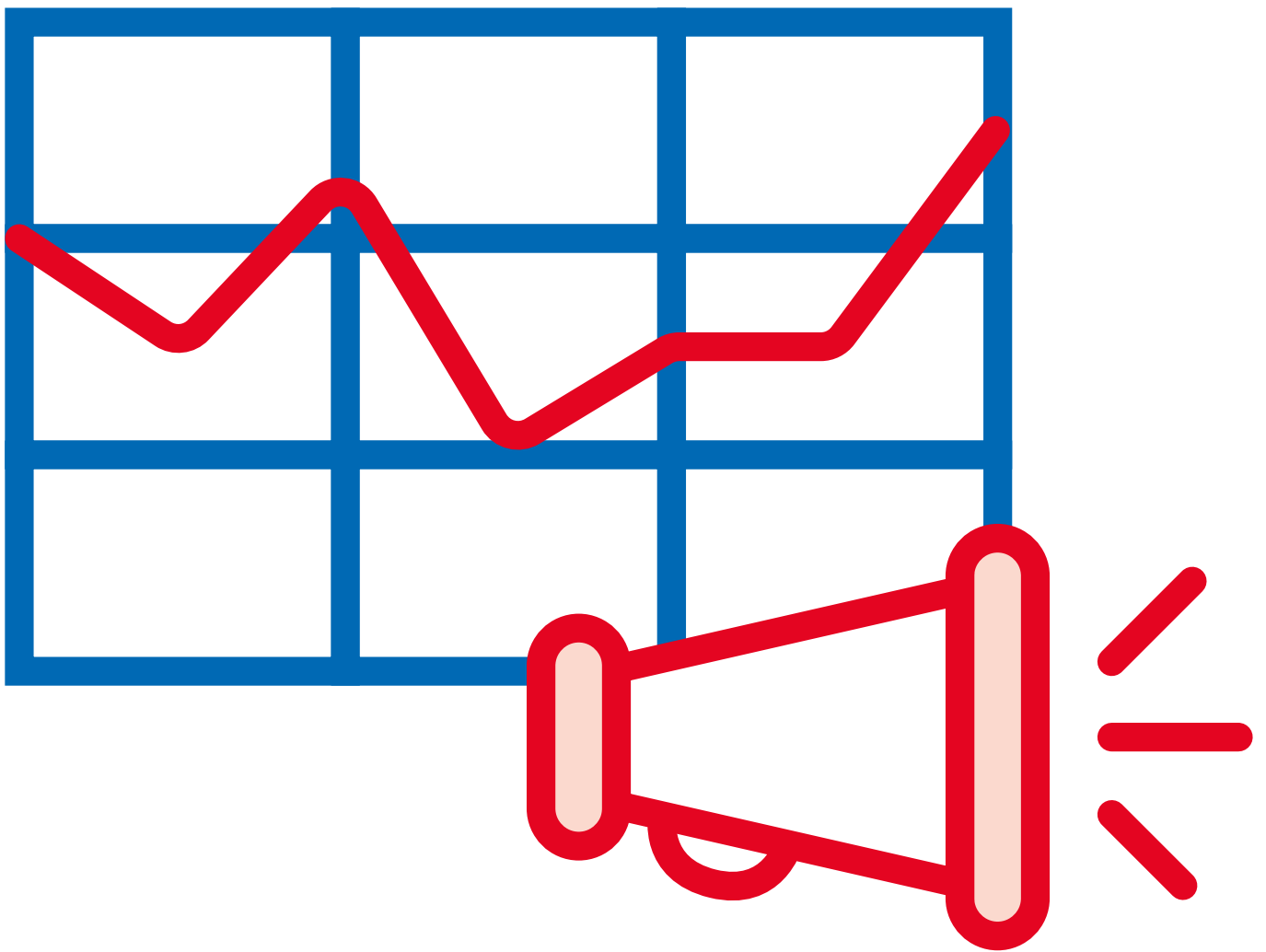
B. JAARREKENING 49

C. ACCOUNTANTSVERKLARING 73

D. BIJLAGEN 79

A. BESTUURSVERSLAG

1. Activiteiten en resultaten

Aidsfonds – Soa Aids Nederland heeft een visie: een wereld zonder aids en soa's. Om dit te bereiken werken we aan laagdrempelige toegang tot preventie, behandeling, zorg en ondersteuning voor iedereen die is geraakt door hiv en/of andere soa's. Om dit te verwezenlijken hebben we voor de periode 2018-2021 ons strategisch meerjarenplan vastgesteld: “Geen tijd te verliezen: focussen, versnellen en aanjagen”. Het jaar 2019 was het tweede jaar voor de doelbestedingen onder dit meerjarenplan. In 2020 wordt een tussentijdse evaluatie uitgevoerd.

1.1. Doelbestedingen

Om onze doelen te behalen, werken we samen met overheidsinstellingen en natuurlijke of rechtspersonen in binnen- en buitenland. Dit doen we al sinds 1914, het jaar waarin onze oudste rechtsvoorganger is opgericht. In de jaren zestig van de vorige eeuw leek het einde aan infectieziekten, waaronder soa's, in zicht. Niets bleek minder waar. De seksuele revolutie en de nieuwe seksuele vrijheden leidden eind jaren zeventig van de vorige eeuw tot een sterke toename. De komst van hiv en aids in 1981 zorgde voor nieuwe, grote uitdagingen. Vier decennia later hebben we een schat aan kennis en ervaring met betrekking tot hiv opgedaan. Dit heeft ook grote invloed gehad op de bestrijding van soa's. We hebben in onze geschiedenis een indrukwekkende weg afgelegd naar een gedegen professionele kijk op wat werkt, wat nodig is en wat niet werkt en wat niet nodig is. Deze kennis vormt de basis voor ons werk, dat op de toekomst is gericht. Elke vier jaar stellen we een nieuw strategisch meerjarenplan op, gericht op de te behalen doelstellingen in de volgende periode van vier jaar.

De vijf hoofddoelen uit het strategisch meerjarenplan 2018-2021, “Geen tijd te verliezen: focussen, versnellen en aanjagen”, zijn:

1. Drastische afname van de vijf grote soa's en nul nieuwe hiv-infecties in Nederland.
2. Wereldwijd minder dan 200.000 nieuwe hiv-infecties.
3. Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling.
4. Genezing van hiv.
5. Bewustwording, draagvlak en volledige financiering voor de aids- en soa-bestrijding.

Om onze vijf hoofddoelen te bereiken leggen we ons de komende jaren toe op het:

- **financieren**, opstarten en ontwikkelen van vernieuwende aanpakken en programma's;
- **versterken** van het maatschappelijk middenveld, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen en de bescherming en verbetering van hun mensenrechten;
- **ontwikkelen** en implementeren van nationale programma's ter bestrijding van hiv en andere soa's en de bevordering van seksuele gezondheid van mensen in Nederland.

- **pleiten** voor blijvende politieke en financiële investering in het einde van aids en de universele toegang tot preventie, behandeling, zorg en ondersteuning, bij overheden en multilaterale instanties;
- **mobiliseren** van gemeenschappen, het algemeen publiek en de private sector om ons te ondersteunen bij het realiseren van onze visie.

Op deze manier kunnen we een doorslaggevende rol spelen bij het verder indammen van hiv- en soa-epidemieën, zowel internationaal als in Nederland. We focussen in ons werk op landen waar we met onze activiteiten het grootste verschil kunnen maken. Dat zijn Nederland en de volgende landen: Ethiopië, Indonesië, Kenia, Malawi, Mozambique, Nigeria, Oeganda, Oekraïne, Tanzania, Zambia, Zimbabwe en Zuid-Afrika. Met “Geen tijd te verliezen: focussen, versnellen en aanjagen” hebben we de urgentie benadrukt om het kantelpunt van de hiv-epidemie te benutten en de noodzaak van actieve bestrijding van hiv en andere soa’s kracht bij te zetten.

In 2019 hebben we aan onze doelstellingen € 50,9 miljoen besteed. Hiervan werd € 12,3 miljoen aan onze consortiumpartners betaald om financiële bijdragen voor projecten aan lokale organisaties te verstrekken en € 20,2 miljoen hebben we zelf als financiële bijdragen aan lokale partners toegekend. In open aanvraagrondes hebben we € 3,8 miljoen toegekend aan innovatieve projecten en wetenschappelijk onderzoek.

1.1.1. Doelstelling 1: Drastische afname 5 grote soa’s en 0 nieuwe hiv-infecties

Jaarlijks wordt naar schatting bij een kleine 140.000 Nederlanders een soa vastgesteld. Niet (tijdig) behandelde soa’s leiden tot individuele gezondheidsschade inclusief schaamte, stigma en psychische klachten. Omdat het infectieziekten betreft, zijn soa’s een volksgezondheidsprobleem: snellere opsporing en behandeling voorkomt overdracht en daarmee verdere schade voor het individu zelf en de bevolking als geheel. Het aantal

mensen dat zich laat testen op soa’s neemt gelukkig toe, zowel bij de Centra voor Seksuele Gezondheid/ GGD als in de huisartspraktijk. Genezing van hiv, nul nieuwe hiv-infecties en Nederland Aidsvrij zijn niet langer “holle frasen”, maar realiseerbaar geworden. Dit vraagt wel om een extra impuls, want in Nederland raken nog te veel mensen met hiv geïnfecteerd, weten naar schatting meer dan 2.000 mensen niet dat ze een al langer bestaande hiv-infectie hebben en start nog bijna de helft van de mensen met hiv te laat met behandeling. Economische, culturele, en andere factoren leiden tot verschil in gezondheidsvaardigheden, waardoor een deel van de mensen met hiv de toegang tot informatie en zorg niet tijdig vindt en nog niet of niet tijdig wordt bereikt.

In Nederland zetten we concreet in op nul nieuwe hiv-infecties. Daarnaast werken we aan een aanzienlijke vermindering van de vijf soa’s, die naast hiv het meest voorkomen en ernstige gevolgen hebben. Concreet hebben we de volgende doelstellingen gesteld:

- Nul nieuwe hiv-infecties in Nederland.
- Halvering aantal nieuwe syfilis-infecties.
- Halvering van het aantal gonorroe-infecties.
- Nul nieuwe acute hepatitis B- en C-infecties.
- Halvering aantal vrouwen dat onvruchtbaar wordt door chlamydia.
- HPV-vaccinatie voor alle risicogroepen (nu alleen voor meisjes).

Voor het nationale werk hebben we onze doelen gekoppeld aan de doelstellingen uit het “*Nationaal Actieplan Soa, hiv en seksuele gezondheid 2017-2022*.” Dit vertaalt zich als volgt in vier praktische doelen:

1. Nul nieuwe hiv-infecties in Nederland.
2. Drastische reductie van soa’s.
3. Seksuele vorming als basis voor preventie.
4. Goed ingerichte en werkende infrastructuur.

Soa Aids Nederland draagt met de instellings-financiering van het RIVM zorg voor de implementatie van de pijlers hiv en soa’s en – samen met Rutgers – de pijler seksuele vorming van het Nationaal Actieplan Soa, hiv en seksuele gezondheid 2017-2022.

Aidsfonds, met private middelen, is vooral de aanjager van het streven “Nederland naar nul nieuwe hiv-infecties” door middel van gerichte aanvraagfondsen en lobbyactiviteiten.

In 2019 heeft Aidsfonds – Soa Aids Nederland € 6,5 miljoen bijgedragen aan de doelstelling “Drastische afname van de vijf grote soa’s en nul nieuwe hiv-infecties in Nederland”, waarvan € 3,5 miljoen afkomstig is van het RIVM en € 3,0 miljoen van donateurs en derden. Deze bestedingen zijn € 1,2 miljoen hoger dan begroot. Deze toename wordt veroorzaakt door extra financiering van wetenschappelijk onderzoek.

Nul nieuwe hiv-infecties in Nederland

Wij zijn ervan overtuigd dat Nederland het eerste land kan zijn dat nul nieuwe hiv-infecties heeft. Aidsfonds – Soa Aids Nederland is daarom de beweging “Nederland naar 0!” gestart om te zorgen dat we dit doel zo snel mogelijk behalen. De beweging is gelanceerd op het Nationaal Congres Soa Hiv Seks in november 2019. Aidsfonds – Soa Aids Nederland heeft eerder, in april 2019, een eerste, geslaagde landelijke bijeenkomst met de GGD’en georganiseerd. Hierdoor zien de GGD’en beter wat er voor hun regio een passende vorm van ketenzorg is, waar maatwerk nodig is en hoe ze actiever hun ideeën kunnen

Verleende financiële bijdragen t.b.v. Naar 0 nieuwe hiv-infecties	Lopende projecten	Nieuw toegekende projecten	Afgesloten projecten
Aidsfonds private middelen	19	31	2

Door onze financiële bijdragen aan derden voor deze doelstelling zijn we tevens in de positie om contact te onderhouden met meer dan zestig organisaties die in Nederland aan dezelfde doelstelling werken. Aidsfonds heeft in 2019 31 financiële bijdragen verleend aan innovatieve, nationale projecten voor deze doelstelling, er liepen nog 19 gesubsidieerde projecten en 2 projecten werden met goed gevolg afgesloten.

We stimuleren kennisuitwisseling tussen ons nationale en internationale werk. Dit heeft onder andere geresulteerd in een project in Kenia en een project in Zuid-Afrika. Deze projecten richten zich op de ondersteuning van onze Afrikaanse partners bij het aanpassen en invoeren van het “steppedcare”-model, waarmee alle informatie en diensten op het terrein van seksuele gezondheid – van online tot in de spreekkamer – in samenhang worden aangeboden. In 2019 is het Turning The Tide-project succesvol afgerond. Dit project richt zich op mannen die seks hebben met mannen (MSM) en sekswerkers in Oost-Europa, waarbij Aidsfonds de projectcoördinatie en Soa Aids Nederland de inhoudelijke ondersteuning van de partners voor haar rekening nam.

uitvoeren. Aidsfonds stimuleert dit door in een open ronde vier financiële bijdragen voor regioprojecten toe te kennen. Om nieuwe, acute hiv-infecties zo snel mogelijk op te sporen is in november de campagne www.hebikhiv.nl door Soa Aids Nederland landelijk uitgerold. We werken hierin nauw samen met community’s.

Aidsfonds investeert in “Nederland naar 0!” naast voorstellen voor regioprojecten ook door oproepen voor het indienen van voorstellen voor vernieuwingsprojecten en wetenschappelijk onderzoek. Dit resulteerde in de financiering van drie vernieuwingsprojecten, vier onderzoeksprojecten en elf zogenaemde “small grants”. Ook ontwikkelde Aidsfonds zelf enkele activiteiten op dit terrein.

Na een aanhoudende lobby samen met tal van andere organisaties is de vijfjarige pilot met PrEP-verstreking aan MSM via de GGD’en daadwerkelijk van start gegaan. We hebben samen met GGD Gelderland-Zuid het initiatief genomen om de landelijke invoering te coördineren. Dit bleek een heel nuttige zet gezien de moeizame start van de regeling. Zorgprofessionals in Nederland stonden gereed voor de introductie van PrEP, dankzij financiering van het

actieplan “We are PrEPARED” door Aidsfonds. Dit zien we ook in de gestegen belangstelling voor de workshop PrEP in de Digitale Leerweken, het online leerplatform van Soa Aids Nederland. MSM, als doelgroep met de meeste hiv- en soa-risico's, werden via verschillende kanalen en in samenwerking met de community's geïnformeerd over PrEP en het middel kon daarnaast op groeiende aandacht rekenen. Nieuw is de ondersteuning via de online applicatie EZI-PrEP.

Samen met Universiteit Maastricht is een aanvraag ingediend voor een onderzoek naar een snellere toegang tot hiv- en soa-testen voor mannelijke sekswerkers.

Aidsfonds – Soa Aids Nederland financiert sinds 2012 een bijzondere leerstoel hiv en soa in de eerste lijn bij de afdeling Huisartsengeneeskunde Amsterdam UMC, bekleed door prof. dr. Jan van Bergen. In 2019 is een tiental publicaties verschenen waarvan de helft in internationale peer reviewed tijdschriften. Onderwijs spitste zich toe op huisartsen-in-opleiding en deskundigheidsbevordering aan praktiserende huisartsen. In 2019 is onderzoek verricht naar de late gevolgen van chlamydia-infecties (externe promovendus i.s.m. RIVM en VU). Ook wordt onderzoek verricht over stimuleren van zinnige soa-diagnostiek door de huisarts via Diagnostische Toets Overleggen.

Drastische reductie van soa's

E-health en online applicaties leveren een belangrijke bijdrage aan ons streven het aantal hiv- en soa-infecties drastisch terug te brengen. De website van Soa Aids Nederland is in 2019 geheel vernieuwd. Dit heeft in 2019 geleid tot een groei van 13% tot 2.719.273 bezoeken en een toename van het aantal verwijzingen naar meer doelgroep-specifieke websites, zoals [Man tot Man](#), [Sense](#) en [Advies.chat](#)¹. Ook de specifieke websites zijn verder ontwikkeld. Hiv- en soa-testen kunnen nu online worden besteld via betrouwbare aanbieders. Het aantal gebruikers van het Testlab-aanbod van de GGD'en is sterk gestegen. Nu wordt gewerkt aan een nieuwe versie waarin de testen door de cliënt zelf worden beheerd. We zien ook een toename van onze

digitale hulpmiddelen www.partnerwaarschuwing.nl (ook vernieuwd) en www.advies.chat. Dit komt mede doordat veel GGD'en en huisartsen hiernaar verwijzen.

Soa Aids Nederland bepleitte om bij de HPV-vaccinatie een multivalent vaccin te gebruiken en ook jongens te vaccineren. De Gezondheidsraad adviseerde vervolgens in 2019 om de HPV-vaccinatie ook voor jongens in te voeren en de staatssecretaris heeft dit advies grotendeels overgenomen, d.w.z. HPV-vaccinatie vanaf 9 jaar voor meisjes én jongens en de inhaalmogelijkheid voor jongeren tot 26 jaar. Wij blijven ons inzetten voor gebruik van een multivalent vaccin, omdat dit ook beschermt tegen genitale wratten, en het geven van bekendheid aan deze inhaaloptie via een brede inhaalcampagne voor mensen t/m 26 jaar.

Voor de aanpak van hepatitis B-infecties zijn voor de doelgroep MSM op basis van de nieuwste inzichten de prioriteiten en eindtermen opnieuw vastgesteld. Voor sekswerkers zijn nieuwe animatiefilmpjes rond de gratis hepatitis B-vaccinatie gelanceerd, die via verschillende kanalen gecommuniceerd worden.

De succesvolle Internationale Chlamydia Top die Soa Aids Nederland in 2019 organiseerde samen met het RIVM in aansluiting op de IUSTI-conferentie in Tallinn levert bouwstenen op voor de nieuwe strategie. Deze strategie richt zich meer op het behandelen als de chlamydia-infectie tot ziekte leidt, dan op de bestrijding van – de overdracht van – alle chlamydia trachomatis-infecties als zodanig.

In 2019 is het door de Europese Unie gefinancierde SHIFT-project gestart, waaraan Soa Aids Nederland deelneemt en dat is gericht op 45-plussers met een verhoogd risico op hiv en soa's.

---

¹ Man tot Man, Sense, Advies.chat

Seksuele vorming

Seksuele vorming is de basis die jongeren en ook volwassenen in staat stelt verantwoorde keuzes te maken rond seksualiteit en relaties. Tegelijk is het cruciaal voor een impactvolle soa- en hiv-preventie en -zorg. Vandaar dat Soa Aids Nederland de kwaliteit van seksuele vorming via het onderwijs bevordert. We weten dat aandacht voor seksuele vorming het meest effectief uitpakt als jongeren bereikt worden voordat ze hun eerste seksuele ervaringen hebben en als dit gebeurt op een integrale, positieve en met bewijs onderbouwde manier. In cocreatie ontwikkelen we lespakketten en relevante informatie en boodschappen voor het algemene publiek, jongeren en personen met hoger risico op soa's/hiv. Hierbij hebben we oog voor diversiteit naar seksuele oriëntatie, opleiding, leeftijd en achtergrond en maken we gebruik van de nieuwste e-health inzichten die helpen bij het beter verleiden tot gezonde keuzes. In het in 2018 verschenen actieplan "Seks onder je 25ste" zijn samen met Rutgers en partijen als de GGD prioriteiten voor de komende jaren benoemd. In 2019 is het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) plus – actieplan vastgesteld en kwam voor zeer moeilijk lerende leerlingen een module van het lespakket Lang Leve de Liefde beschikbaar.

Seksuele vorming kan op veel media-aandacht rekenen. Dat zien we jaarlijks bij "De Week van de Liefde" die we samen met Rutgers organiseren. Dit zien we ook terug in de vraag om informatie. Een miljoen jongeren bezocht in 2019 de website sense.info, waarmee het totaal aantal bezoekers sinds de start op drie miljoen komt. Door het instellen van een avondspreekuur is de bereikbaarheid van de Sense Infolijn vergroot. Jongeren met een migratieachtergrond worden beter bereikt door positieve rolmodellen via een Snapchat-campagne.

Nadat Soa Aids Nederland in 2018 het condoom centraal had gesteld, is in 2019 een eerste succesvolle stap gezet voor de financiering door de overheid van een condoomcampagne. Na het staken van de landelijke leefstijlcampagnes door de rijksoverheid, waaronder die voor veilig vrijen, is in 2019 door de staatssecretaris van VWS weer budget beschikbaar gesteld voor een Vrij Veilig-campagne gericht op jongeren vanaf 9 jaar. Deze campagne zal in 2020 door VWS in nauw overleg met veldpartijen en

ondersteund door een reclamebureau worden uitgerold.

Sinds 2018 investeren we met steun van de Nederlandse Loterij, Aidsfonds en de andere leden van de Samenwerkende Gezondheidsfondsen in de gezondheid van toekomstige generaties door middel van het programma Gezonde Generatie 2040. De gezamenlijke ambitie is dat in 2040 de Nederlandse jeugd de gezondste is ter wereld.

Ten slotte brengen we nieuwe ontwikkelingen in kaart. In 2019 is door onderzoek de ziektelast van genitale wratten bij jongeren in beeld gebracht. Ook is een contextanalyse naar seksuele gezondheid onder studenten uitgevoerd.

Goed ingerichte en werkende infrastructuur

We dragen bij aan de opbouw en instandhouding van een goed werkend "steppedcare"-model in de preventie en zorg van hiv en soa's, landelijk en lokaal. We zorgen ervoor dat o.a. soaids.nl, Sense, de Sense Infolijn, Advies.chat, en Man tot Man² de juiste informatie en benadering bieden, die aansluiten bij "eindgebruikers" en we doen dat in nauwe samenwerking met community's. Daarnaast stimuleren we outreach en doen we zelf aan internet outreach en verbinden we vormen van informele zorg aan de formele zorg. We startten in 2019 onderzoek naar de verbeterde effectiviteit en kwaliteit van de zorgketen. De zorgketen Sexy Side of the Netherlands, gericht op seksuele gezondheid van MSM-vluchtelingen organiseerde drie bijeenkomsten in Amsterdam, één in Maastricht en droeg bij aan bijeenkomsten in Den Haag en Eindhoven; tijdens deze bijeenkomsten kan men zich laten testen op hiv en HBV-vaccinatie krijgen. NoMoreC, de community-based hepatitis C-zorgketen in Amsterdam, krijgt internationale aandacht en waardering, onder andere op het 3e Europese Chemsex Forum in Parijs.

Als kennisinstituut zijn onze relaties met beroepsgroepen als doktersassistenten, huisartsen, hiv-behandelaren en GGD-professionals essentieel. Ze vormen een netwerk voor implementatie van vernieuwingen in de bestrijding van hiv en andere

2 soaids.nl, Man tot Man, Sense

soa's. We stimuleren offline en online professioneel leren en werken daarin nauw samen met community's van professionals zodat zij in hun contacten met eindgebruikers up-to-date zijn en hiv en soa's op hun agenda blijven. Onze klantgerichte E-nieuwsbrief speelt in op de vraag vanuit het veld en mikt op intensivering van de contacten.

De Digitale Leerweken voor de bijscholing van professionals waren in 2019 opnieuw een succes. De module "Update Basiskennis Soa's" is verbeterd en wordt door steeds meer professionals doorlopen. De ondersteuning van huisartsen vormt de ruggengraat en in maart 2019 stonden we stil bij we het 25-jarig jubileum van de huisartsen expertgroep seksuele gezondheid (seksHAG). Daarnaast worden doktersassistenten steeds beter betrokken onder andere door de cursus "Spreekuur Seksuele gezondheid in de Huisartsenpraktijk" en het stimuleren van deelname aan het "Nationaal Congres Soa Hiv Seks". Soa Aids Nederland en NVDA Academy (Nederlandse Vereniging van Doktersassistenten) intensiveren hun samenwerking en in 2020 zal Soa Aids Nederland met de NVDA Academy kennis delen. In 2019 hebben we tevens de samenwerking met de Netherlands School of Public and Occupational Health (NSPOH) geïntensiveerd.

Zorgprofessionals zijn via e-mail geadviseerd op het terrein van sekswerk. Verpleegkundigen kunnen nu gebruik maken van de voor de Nederlandse context aangepaste e-learning-module Sexworker Implementation Toolkit (SWIT) van de WHO. In 2020 wordt deze verder uitgerold bij de GGD'en.

Ook de meer klassieke vormen van kennisoverdracht blijven belangrijk. Het jaarlijkse Nationaal Congres Soa*Hiv*Seks op 29 november, een belangrijk middel tot informatie en inspiratie, werd door meer dan 500 professionals bezocht. In 2019 is voor professionals van GGD'en en andere organisaties op het terrein van sekswerk een dag met als thema "Mannelijke sekswerkers" georganiseerd, gericht op bereik, samenwerking en diversiteit van de doelgroep. In een panel deelden vijf mannelijke sekswerkers hun ervaringen tijdens de door ons verzorgde jaarlijkse Meet & Greet van GGD'en die betrokken zijn bij de zorg voor sekswerkers.

In 2019 verschenen tien wetenschappelijke artikelen. De casuïstiek "Hiv bij migranten" en meerdere artikelen gebaseerd op data uit de MSM-survey 2018, het H-TEAM-project en het NoMoreC-project werden voor publicatie ingediend.

Het is een krachtig hulpmiddel in het verbeteren van voorlichting en veiligheid in de sekswerksector. In 2019 is onze website www.prostitutie.nl bijna 280.000 keer bezocht. Sekswerk is in Nederland legaal. Soa Aids Nederland en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werken samen bij de website www.prostitutiegoedgeregeld.nl met jaarlijks 28.000 bezoekers. Via de "outposts" zijn sekswerkers en klanten van sekswerkers voorgelicht over hiv, soa's en veilig afspreken. Bij de "Peer to Peer"-outreach-module wordt door verschillende regio's samengewerkt, waarbij regionale "Peer experts" worden ingezet. In 2019 is gestart met de ontwikkeling van het community platform Ugly Mugs dat is bedoeld om geweld tegen sekswerkers te verminderen en de toegang van moeilijk bereikbare sekswerkers tot de zorg te vergroten.

Het Wetsvoorstel Regulering Sekswerk (WRS) heeft geleid tot een krachtig tegengeluid en lobby. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie werkt nu aan een advies, waarin de zorg voor sekswerkers een meer prominente rol krijgt. Soa Aids Nederland ondersteunt PROUD, de belangenvereniging van sekswerkers, met capaciteitsopbouw. Ten slotte streven we naar stigmavermindering en vergroting van bewustwording over sekswerk.

1.1.2. Doelstelling 2: Wereldwijd minder dan 200.000 nieuwe hiv-infecties

Ondanks de beschikbaarheid van een breed scala aan effectieve hiv-preventiemiddelen en -methoden en een enorme opschaling van hiv-behandelingen in de afgelopen jaren, zijn nieuwe infecties bij volwassenen niet voldoende afgenomen. Volgens de meest recente UNAIDS-cijfers is de wereld met 1,7 miljoen nieuwe hiv-infecties in 2018 nog ver verwijderd van het doel van minder dan 500.000 nieuwe infecties in 2020.

Om dit aan te pakken, concentreren we ons op de hoofdfactoren van deze enorme preventiekloof:

- Gebrek aan politieke betrokkenheid en, als gevolg daarvan, ontoereikende investering in hivcombinatiepreventie en gebrek aan inzet om sociaal-economische en juridische barrières weg te nemen om toegang te krijgen tot preventiemiddelen.
- Onwil om gevoelige kwesties aan te pakken die verband houden met de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten van jongeren, jonge vrouwen en kwetsbare groepen (inclusief harm reduction en genderongelijkheid).

In 2019 heeft Aidsfonds € 18,6 miljoen besteed aan de strategische doelstelling “Wereldwijd minder dan 200.000 nieuwe hiv-infecties”.

Aidsfonds verstrekt financiële steun aan ruim 300 partnerorganisaties in landen die het hardst getroffen worden door de epidemie. In veel gevallen vullen we deze financiële bijdragen aan met andere vormen van steun die partners helpen hun organisatie te versterken en de impact en schaal van hun werk te vergroten. Door onze financiële bijdragen aan derden voor deze doelstelling zijn we in de positie om contact te onderhouden met meer dan 300 organisaties die in onze focuslanden aan dezelfde doelstelling werken. In 2019 verleende het Aidsfonds 63 nieuwe financiële bijdragen, waarmee € 6,2 miljoen was gemoeid, naast 165 lopende bijdragen, en 33 financiële bijdragen gericht op deze doelstelling werden met goed gevolg afgesloten.

meiden en jonge vrouwen en de kwetsbare groepen: groepen die het hardst getroffen worden door hiv en aids en de meeste obstakels ondervinden in toegang tot preventie, behandeling en zorg (sekswerkers, MSM en drugsgebruikers). Ons werk richt zich op het wegnemen van de barrières die toegang tot hiv-preventie en -behandeling bemoeilijken. We werken daartoe met de gemeenschappen die het hardst getroffen worden zelf en mensenrechten vormen de kern van onze samenwerking en interventies.

In onze verschillende rollen financieren en ondersteunen we partners, programma's en projecten rechtstreeks op nationaal, regionaal en mondiaal niveau; wij zijn de lead agency van de strategische partnerschappen Bridging the Gaps en PITCH; we zijn onderdeel van de Get Up Speak Out-alliantie; we zijn de fund manager agent voor het Robert Carr Fund en we houden ons bezig met nationale en internationale pleitbezorging en belangenbehartiging om hiv hoog op (internationale) agenda's te houden en te bepleiten dat overheden voldoende blijven investeren in de bestrijding van hiv en aids. We werken daarbij altijd samen met partners uit onze focuslanden om zo relevante ervaringen uit die landen onder de aandacht van de relevante beleidsmakers te brengen. Het in Nederland al toegepaste “steppedcare”-model, waarmee alle informatie en diensten op het terrein van seksuele gezondheid – grotendeels online of op afstand (bijvoorbeeld via callcenters) – in samenhang worden aangeboden, is door Aidsfonds samen met Afrikaanse partners en overheden aangepast voor

Verleende financiële bijdragen t.b.v. Wereldwijd minder dan 200.000 nieuwe hiv-infecties	Lopende projecten	Nieuw toegekende projecten	Afgesloten projecten
Aidsfonds private middelen	71	49	30
Aidsfonds overheidsmiddelen	94	14	3

Aidsfonds richt zich op de doelgroepen die zijn omschreven in ons strategisch meerjarenplan “Geen tijd te verliezen”, te weten kinderen, adolescente

implementatie in Zuid-Afrika en Kenia. De ambitie is om alle jongeren in die landen te bereiken met informatie en diensten van hoge kwaliteit.

In 2019 werd in samenwerking met Women Deliver de online-trainingsmarkplaats “Trainers Lab” gelanceerd, waarmee lokale trainers op het terrein van seksuele en reproductieve gezondheid hun kennis verder kunnen ontwikkelen en hun expertise kunnen aanbieden.

Jonge mensen (15-24 jaar) die drugs gebruiken, seksuele diensten verkopen en/of die zich als LHBTI+ identificeren uit kwetsbare groepen ervaren extra barrières in toegang tot de diensten gericht op preventie, behandeling en zorg. Epidemiologische studies tonen aan dat jonge mensen die drugs gebruiken, seksuele diensten verkopen en/of die zich als LHBTI+ identificeren, een onevenredige last van nieuwe infecties dragen. Uit onze monitoring- en evaluatie-gegevens blijkt dat 30 procent van de mensen die via onze projecten preventie, behandeling en zorg ontvangen jonger zijn dan 24 jaar. Op basis van bestaande “good practices” in verschillende landen willen we meer jongeren bedienen, met betere en voor hen passende medische en andere diensten. Met steun van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking zijn we in staat gesteld om jonge belangrijke populaties (15-24 jaar) beter met preventie, behandeling en zorg te bereiken.

In veel landen worden dienstverleners gehinderd met wet- en regelgeving die hen belet om diensten aan jongeren te verlenen. Ook zijn toegankelijke diensten voor jongeren vaak niet beschikbaar, omdat dienstverleners onvoldoende kennis hebben van de specifieke behoeften van jonge mensen uit kwetsbare groepen en omdat jongeren uit die groepen zich onvoldoende bewust zijn van gezondheidsrisico's en ondersteunende netwerken en gemeenschappen.

Dit alles toont ook de noodzaak om ons bereik te vergroten richting moeilijk te bereiken jonge mensen uit kwetsbare groepen. In 2019 is, met steun van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, een tweejarig initiatief “Young, Wild... and Free?” in Kenia, Zuid-Afrika, en Vietnam gestart met als doel het betrekken van deze groepen bij ontwikkeling en opschaling van op maat gemaakte diensten, en het aanpassen van bestaande diensten voor preventie, behandeling en zorg.

Onderzoek toont aan dat als je geweld tegen sekswerkers aanpakt, je 25% van de nieuwe hiv-infecties kunt voorkomen. Het Hands Off! programma richt zich op het scholen van politieagenten, het voeren van rechtszaken en het versterken van zelforganisaties van sekswerkers. Uit de evaluatie van het project uit 2019 blijkt deze strategie om geweld te verminderen effectief te zijn. In totaal werden bijna 180.000 sekswerkers bereikt. Na jarenlange lobby van onze lokale partners Pathfinder en Tiyane Vavaste in Mozambique werken sekswerkers en politieagenten nu rechtstreeks samen. Dit is belangrijk omdat politie vaak de agressor is tegen sekswerkers. Ook in 2019 werkten we samen met de Zuid-Afrikaanse politie, die de training “*Dignity, diversity and policing*” onderschreef. De Zuid-Afrikaanse politie besloot zelf de opleiding van 153.000 agenten te financieren. Lokale sekswerkorganisaties zijn betrokken bij de uitvoering. Aidsfonds en partners werden geïntroduceerd bij het regionale kantoor van Interpol in Harare (Zimbabwe) voor een uitrol van deze training bij de politiekorpsen in andere landen in de regio.

Als betrokken financier ondersteunen we innovatieve projecten, bieden we basisfinanciering, vergemakkelijken de koppeling met leren en bouwen aan de organisaties en netwerken die worden geleid door jongeren, door vrouwen, door sekswerkers, door mannen die seks hebben met mannen en door drugsgebruikers. In 2019 werden met een flexibele investering van de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Zaken creatieve oplossingen gefinancierd, zoals het project “TackleAfrica” waarbij door middel van voetbaltoernooien voorlichting wordt gegeven, condooms worden uitgedeeld en hiv-testen worden aangeboden. Met het hiv-zelftestpilotproject in Kenia van Healthy Entrepreneurs, hebben we in Kenia succesvol gepilot hiv-zelftesten te verspreiden via de gemeenschapsondernemers van de Healthy Entrepreneurs. Naast relevante hiv-informatie bieden 300 ondernemers hiv-zelftesten aan inwoners van afgelegen gebieden. De vraag hiernaar blijkt groot. Dit heeft geleid tot de verspreiding van hiv-relevante informatie onder een voldoende grote groep afnemers. In 2020 zal het project worden opgeschaald in Kenia en uitgebreid naar Oeganda, waar we in 2019 al met Healthy Entrepreneurs begonnen zijn. Onder

andere bij distributie van injecteerbare anticonceptiva door jonge ondernemers. Nadat in 2018 politieagenten in Mozambique waren getraind op het gebied van rechten en behoeften van sekswerkers, werden ze in 2019 bijgeschoold om de rechten van adolescente meisjes en jonge vrouwen beter te beschermen.

1.1.3. Doelstelling 3: Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling

De meest recente cijfers zijn uit 2018 en tonen het volgende beeld. Aan het eind van 2018 kregen bijna 23,3 miljoen mensen antiretrovirale therapie (ART). Van alle 37,9 miljoen mensen die met hiv leven, was er in 2018 slechts bij 47% van hen sprake van virale onderdrukking van hiv. De grootste uitdaging blijft de eerste 90-doelstelling: in 2018 was 79% van de mensen die met hiv leeft niet op de hoogte van haar/zijn status. Het is daarom bijzonder belangrijk dat het aantal mensen dat op de hoogte is van haar/zijn status wordt vergroot.

Het risico op het oplopen van hiv is ongelijk verdeeld in de wereld, zowel geografisch als onder verschillende subpopulaties. Ons werk richt zich vooral op oostelijk en zuidelijk Afrika, gebieden met wereldwijd gezien 47% van alle hiv-infecties en 54% van het aantal mensen dat leeft met hiv. Een groeiende zorg is echter Oost-Europa en Centraal-Azië waar het aantal hiv-infecties sterk is toegenomen, met name bij kwetsbare groepen en hun seksuele partners. Voor deze groepen is er slechte toegang tot belangrijke en essentiële (preventie)interventies bijvoorbeeld vanwege wetgeving die het promoten van homoseksualiteit verbiedt, door het ontbreken van goede seksuele voorlichting op scholen en door

beperkte beschikbaarheid van hiv-remmers en PrEP. Wereldwijd vindt onder zogenoemde kwetsbare groepen en hun seksuele partners meer dan de helft van de nieuwe hiv-infecties plaats. Discriminatie door zorgverleners, rechtshandhavers, familieleden of leden van de gemeenschap voorkomt dat jongeren en kwetsbare groepen toegang hebben tot geschikte gezondheidsdiensten voor hiv, seksualiteit en contraceptie. Daarnaast raken dagelijks ruim 900 jonge vrouwen tussen de 15 en 24 geïnfecteerd met hiv en vormen aidsgerelateerde ziektes doodsoorzaak nummer 1 onder jonge vrouwen wereldwijd, en nummer 1 onder jongeren in Afrika. Ongelijkheid, gebrek aan empowerment en geweld tegen vrouwen voeden deze trend. Kinderen (0-14 jaar) blijven achter in de hiv-zorg. Alleen al in 2018 raakten 160.000 kinderen geïnfecteerd. Wereldwijd leven 1,7 miljoen kinderen met hiv, 46% wordt niet behandeld. Zonder behandeling sterft 50% van de met hiv geboren kinderen voor de leeftijd van twee jaar. In 2018 overleden er 100.000 kinderen (0-14 jaar) aan aids. 40% van de kinderen die worden behandeld, gebruiken medicatie voor volwassenen.

In 2019 heeft Aidsfonds € 14,5 miljoen besteed aan de strategische doelstelling “Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling”.

Door onze financiële bijdragen aan derden voor deze doelstelling zijn we tevens in de positie om contact te onderhouden met ruim 300 organisaties die in onze focuslanden aan dezelfde doelstelling werken. We verleenden voor 62 nieuwe internationale projecten een subsidie, waarmee een bedrag van € 3,8 miljoen is gemoeid. Daarnaast waren er 172 door het Aidsfonds gefinancierde lopende projecten en zijn 31 internationale projecten gericht op deze doelstelling met goed gevolg afgesloten.

Verleende financiële bijdragen t.b.v. Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling	Lopende projecten	Nieuw toegekende projecten	Afgesloten projecten
Aidsfonds private middelen	78	49	28
Aidsfonds overheidsmiddelen	94	13	3

Tijdens de internationale aidsconferentie in 2018 werd een aantal nieuwe activiteiten geïnitieerd, die in 2019 verder werden ontwikkeld. Met de Elton John AIDS Foundation werd het noodfonds voor Oost-Europa en Centraal-Azië gestart. Dit sluit aan bij het lopende samenwerkingsproject “Turning the Tide” gericht op deze regio. In 2019 werd een belangrijke studie afgerond met betrekking tot de effectieve bijdrage van regionale organisaties aan de aanpak van hiv en seksuele en reproductieve rechten in deze regio. En Aidsfonds startte het “Kids to Care” programma 2018-2021 in Oeganda, Kenia, Mozambique, Nigeria, Zimbabwe en Zuid-Afrika om het grote gat in de pediatrische hiv-zorg te dichten. Ofschoon steeds minder kinderen een hiv-infectie oplopen via moeder tot kind-transmissie, blijft het testen en behandelen van kinderen een uitdaging. Testfaciliteiten voor kinderen zijn schaars en meer dan de helft van de kinderen die op behandeling zit, krijgt niet de juiste medicatie, waardoor de medicijnen minder goed werken, in te nemen zijn of bijwerkingen geven. Het Keniaanse programma startte in 2019 en de eerste 150 kinderen kwamen in zorg. Onder GUSO en PITCH steunen we ook partners om jongeren te helpen hun behandeling goed vol te houden, bijvoorbeeld via peer-supportgroepen of stigmareductie. Onze partners slaagden er via lobby in de minimumleeftijd te verlagen waarop jongeren zonder toestemming van hun ouders of voogd een hiv-test mogen doen. Dat verlaagt de drempel bij het testen enorm.

We streven naar een hoogwaardig aanbod van uitgebreide preventie- en behandelprogramma's. We bieden onze partners thematische en technische ondersteuning en gebruiken relevante landen-ervaringen voor wereldwijde belangenbehartigingsactiviteiten. Met de overstap naar het systeem van *universal health coverage* staat de financiering van hiv-activiteiten onder druk. Daarnaast trekken donoren zich uit middeninkomenslanden terug waardoor de nationale gezondheidsbegrotingen voor die landen een grotere last worden. Onze pleitbezorging richt zich op het behoud van specifieke aandacht, middelen en inspraak voor de meest getroffen gemeenschappen in de meer algemene strategie van de universal health coverage-agenda, binnen de VN en op landenniveau.

In 2019 hebben we onze partners in staat gesteld tot het verbeteren van de toegang tot en de kwaliteit van gezondheidsdiensten voor kwetsbare groepen in alle 13 focuslanden. Er zijn innovatieve diensten ontwikkeld waarmee de moeilijkst bereikbare gemeenschappen op hun eigen locaties kunnen worden bereikt, zoals via community-based mobiele klinieken. Deze werden onder andere ingezet voor het testen op hiv en casemanagement bij hiv-behandeling. In 2019 hebben naar schatting 400.000 mensen uit de meest kwetsbare groepen, zoals sekswerkers, mensen die drugs gebruiken en LHBTI+-mensen gebruik gemaakt van diensten voor preventie, behandeling en zorg via onze programma's.

We ondersteunden onze partners met onderzoek om het succes van deze diensten te kunnen aantonen in het streven deze diensten op te schalen of te integreren in het nationale gezondheidspakket. Het aantal van onze lokale partners dat door het Global Fund wordt gesteund nam in 2019 opnieuw toe. In Dar Es Salaam, Tanzania, werd het gesteunde inruilprogramma voor naalden en spuiten van onze partners opgeschaald door de autoriteiten. In Pakistan leidden twee innovatieve pilots tot erkenning als effectieve interventies in het kader van *harm reduction*, hiv-testen en hiv-behandeling.

Belangrijk is dat door samenwerking met klinieken en het opleiden van zorgverleners nationale gezondheidsdiensten door onze samenwerking met klinieken en opleidingen of zorgverleners ook toegankelijk worden gemaakt voor kwetsbare, gediscrimineerde en vaak gecriminaliseerde groepen. Partnerorganisaties gevormd door deze groepen zorgden zelf steeds meer voor de monitoring van door de overheid geleverde diensten, bijvoorbeeld door middel van de “mystery client”-methode en de oprichting van community monitoringsystemen die zijn geïntegreerd in de standaardprocessen van gezondheidszorgklinieken.

Aidsfonds steunde lokale partners bij het voeren van strijd voor een betere behandeling. In Oeganda werd het medicijn Dolutegravir (DTG) nu ook toegestaan voor jonge vrouwen in de reproductieve leeftijd, waardoor ze een betere behandeloptie kregen. In Papua Nieuw-Guinea voerden onze partners succesvol

actie tegen het onzalige overheidsplan de reguliere behandeling van mensen met hiv te staken en in plaats daarvan stamceltherapie te gebruiken.

Als kickstarter ontwikkelen we uitgebreide en betaalbare hiv-preventie en therapiemodellen met mogelijke schaalvergroting op nationaal niveau. We streven ernaar modellen op te schalen die zelfonderhoudend zijn. In 2019 werd een door onze partner in Malawi ontwikkelde ART Adherence-tool (“Thandizo”) voor therapietrouwondersteuning bij de hiv-behandeling uitgerold.

In Kenia is hiv-prevalentie het hoogst onder sekswerkers, maar hier is de toegang van sekswerkers tot preventie en zorg laag, mede doordat op sekswerk en seks met mensen van hetzelfde geslacht in Kenia maximaal 14 jaar gevangenisstraf staat. Desondanks heeft onze partner HOYMAS in Nairobi sinds 2015 een community-based kliniek, die door de overheid wordt erkend, en die 2.000 sekswerkers per jaar bereikt. In 2019 kon een tweede kliniek worden geopend. De kliniek biedt een gevarieerd dienstenpakket dat is afgestemd op mannelijke sekswerkers.

In Azië wordt een groot deel van de nieuwe hiv-infecties in verband gebracht met kwetsbare groepen en hun partners. Met 18% van de regionale nieuwe hiv-infecties en 23% van de aan aidsgerelateerde sterfgevallen blijft Indonesië een prioritair land in de regio. Tegen de wereldwijde trend in – het aantal doden als gevolg van aids daalde sinds 2010 met 36% – groeide het aantal aidsdoden in Indonesië met maar liefst 58% sinds 2010. De helft van de nieuwe infecties treft jongeren, en een kwart van de homomannen en transgenders leeft met hiv. Groeiend religieus conservatisme, met een steeds grotere invloed op de politiek, speelt een belangrijke rol. Invoering van een nieuw wetboek dat seksuele voorlichting, het verstrekken van condooms en alle seks buiten het huwelijk strafbaar zou maken, is in september 2019 op het nippertje uitgesteld. Onze Indonesische partners hebben zich verenigd in een alliantie om het nieuwe wetboek blijvend tegen te houden. Aidsfonds steunde de alliantie in hun lobby bij parlementariërs, het ontwikkelen van campagnes en organiseren van protesten. Onze prioriteit is het tegengaan van de negatieve gevolgen voor toegang

tot gezondheidszorg, met name hiv-preventie, behandeling en zorg. Onze partners creëren “friendly clinics” waar iedereen – ook jongeren, ongetrouwde vrouwen en LHBTI+-ers – geholpen wordt, door het trainen van medisch personeel en het aangaan van samenwerking met klinieken. Schendingen van mensenrechten en ontzegging van zorg gaan we tegen door een nieuw ontwikkeld meldsysteem en samenwerking met rechtsbijstandsorganisaties.

1.1.4. Doelstelling 4: Genezing van hiv

Genezing van hiv is – naast preventie en behandeling – de derde cruciale stap om een einde aan aids te maken. De wetenschappelijke vooruitgang van de afgelopen jaren geeft hoop dat er, mits er nú geïnvesteerd wordt, grote stappen gezet kunnen worden. Om de zoektocht naar genezing te versnellen wil Aidsfonds de komende jaren € 10 miljoen extra beschikbaar maken voor onderzoek naar genezing van hiv. Ook heeft Aidsfonds alle partijen die in Nederland een belangrijke rol spelen bij de zoektocht naar genezing samengebracht in een unieke samenwerking: NL4Cure.

€ 7,5 miljoen gemobiliseerd

Genezen van hiv is de droom van miljoenen mensen met hiv. Maar voordat genezing mogelijk is, is veel wetenschappelijk onderzoek nodig. In 2019 hebben we daarom een speciaal fonds opgericht: het hiv-genezingsfonds. De afgelopen twee jaar hebben we veel mensen mee weten te krijgen in onze droom van hiv-genezing. Er is bijna € 7,5 miljoen gemobiliseerd voor toponderzoek met organisaties zoals Health Holland, ZonMw en vele donateurs. Met dit bedrag hebben we 16 nieuwe onderzoeksprojecten mogelijk kunnen maken, waarvan er 11 in 2019 zijn toegekend.

Onderzoek

Aidsfonds heeft het afgelopen jaar een aantal projecten gefinancierd die zich richten op de ontwikkeling van een genezing. Deze onderzoeken sluiten aan bij de onderzoeksagenda die door betrokkenen samen is opgesteld. Zo wordt er bijvoorbeeld meer inzicht verkregen in waar het virus zich verstoort in het lichaam en welke strategieën effectief kunnen zijn in het opruimen van hiv.

Daarnaast is het ook belangrijk om nu al onderzoek te doen naar de invloed die genezing zal hebben op mensen met hiv en hun omgeving. De onderzoeken die in 2019 gefinancierd zijn, richten zich daarom ook op de sociale aspecten van genezing.

Genezing is er niet zomaar. De ontwikkeling en implementatie van genezing vraagt om langdurige betrokkenheid en investering. Naast financiële middelen is het belangrijk dat er voldoende onderzoekers zijn met de kennis om hiv-genezing te ontwikkelen. Daarom investeert Aidsfonds in het onderzoek van een nieuwe generatie talenten: Maartje Basten, Steven de Taeye, Shringar Rao en Casper Rokx.

NL4Cure: samenwerken om een doorbraak te forceren

Het Nederlandse hiv-onderzoek behoort tot de top van de wereld. Door de combinatie van de goede zorg, de grote betrokkenheid van mensen met hiv en succesvolle Nederlandse wetenschappers hebben we de mogelijkheid om ook met het onderzoek naar genezing voorop te lopen. Om in Nederland zo goed mogelijk bij te dragen aan het vinden van hiv-genezing zijn alle partijen die een belangrijke rol spelen bij de zoektocht naar genezing samengebracht in NL4Cure. Vertegenwoordigers van mensen met hiv, onderzoekers van een aantal Nederlandse universiteiten, hiv-behandelaren, hiv-verpleegkundigen, Stichting HIV Monitoring en Aidsfonds werken binnen NL4Cure samen om de zoektocht naar genezing te versnellen. Een belangrijk resultaat van de samenwerking in 2019 is een gezamenlijke onderzoeksagenda³. Hierin is beschreven welk onderzoek de komende jaren gedaan moet worden om genezing dichterbij te brengen. En hoe we kunnen zorgen dat mensen met hiv zo snel mogelijk van de onderzoeksresultaten kunnen profiteren. De samenwerking en de onderzoeksagenda werden op een inspirerende bijeenkomst in het Amsterdam UMC locatie AMC gepresenteerd. Genezing van hiv die breed toepasbaar is, zal moeten voldoen aan de volgende criteria: effectief (inclusief duurzaamheid), veilig, simpel, betaalbaar, acceptabel, schaalbaar en

toegankelijk. De Cure werkgroep van de International AIDS Society heeft in 2016 een onderzoek gedaan welke thema's belangrijk zijn om hiv-genezing te bereiken. De strategieën die wereldwijd worden onderzocht zijn in te delen in zes verschillende aanpakken, sommige gericht op het virus, andere juist op het afweersysteem.

In 2019 heeft NL4Cure een stip op de horizon gezet. Aidsfonds wil met NL4Cure een doorbraak stimuleren in het wetenschappelijk onderzoek naar genezing van hiv en ervoor zorgen dat genezing van hiv aansluit bij wat mensen met hiv van belang vinden voor genezing. Nederland is bij uitstek geschikt om daarin een rol te spelen en Aidsfonds heeft een sleutelrol. Aidsfonds wil de genezing van hiv versnellen door tot en met 2021 € 10 miljoen te mobiliseren voor en te besteden aan baanbrekend wetenschappelijk onderzoek. Met NL4Cure is een onderzoeksagenda opgesteld waarin staat wat er moet worden gedaan om de hiv-genezing sneller te bereiken. Daarnaast is de website www.hivgenezing.nl gelanceerd en het hiv-genezingsfonds gestart.

Voor meer informatie: zie www.hivgenezing.nl. Sinds de start van NL4Cure in 2018 tot eind 2019 zijn dankzij Aidsfonds zestien onderzoeksprojecten gestart, waarmee met co-financiering van andere partijen zoals Health Holland en ZonMw bijna € 7,5 miljoen is gemoeid, waarvan € 2,1 miljoen is bijgedragen door onze donateurs.

1.1.5. Doelstelling 5: Bewustwording, draagvlak en volledige financiering voor de aids- en soa-bestrijding.

Al ons werk draagt bij aan de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties (VN). Specifiek als onderdeel van SDG 3 "Gezond leven", waarbij een van de subdoelen is: het einde van aids in 2030. In 2018 liet de internationale aidsconferentie in Amsterdam zien dat aids allesbehalve verleden tijd is. In zo'n 50 landen stijgt het aantal nieuwe hiv-infecties en daalt het aantal aan aidsgerelateerde doden daalt niet snel genoeg. Juist nu de wereldwijde financiering voor de aidsbestrijding afneemt en het budget voor soa-zorg in Nederland

³ <https://aidsfonds.nl/genezing/onderzoeksagenda-hiv-genezing/>

is bevroren, zijn politieke wil, maatschappelijk draagvlak en extra investeringen cruciaal. Onze huidige donoren, zoals de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, het RIVM, de Nationale Postcode Loterij, en 134.000 donateurs, maken ons werk mogelijk. Zij zijn belangrijke partners bij onze gezamenlijke missie. Wij besteden daarom ook nadrukkelijk aandacht aan de relatie met onze donoren en donateurs. Met campagnes en pleitbezorging zorgen we dat hiv en andere soa's hoog op de politieke én maatschappelijke agenda blijven staan. Niet alleen in Den Haag, maar ook in internationale politieke centra als Brussel, Genève, Washington en Addis Abeba. Naast Nederland roepen we andere landen op om zich in te zetten voor een effectieve en volledig gefinancierde aidsbestrijding. Ook proberen we de bijdrage aan de aidsbestrijding omhoog te krijgen in de landen waar we werken.

In 2019 werd door Aidsfonds een bedrag van € 8,2 miljoen besteed aan de doelstelling “Bewustwording, draagvlak en volledige financiering voor de aids- en soa-bestrijding”. Aidsfonds is gastheer voor het Robert Carr Fund, een internationaal financieringsinstrument bedoeld voor de basisfinanciering van wereldwijde en regionale netwerken van maatschappelijke organisaties die zich richten op hiv-bestrijding door en voor kwetsbare groepen.

Bewustwording en draagvlak

Maatschappelijk draagvlak in Nederland voor een wereld zonder aids en soa's is cruciaal voor ons werk. Niet alleen om voldoende fondsen te werven, ook om politieke verandering te creëren en stigma tegen te gaan. Met campagnes stimuleren we bewustwording onder het Nederlandse publiek.

Onze grootste uitdaging is dat veel mensen in Nederland denken dat aids voorbij is. Dat zorgt dat wij steeds inventiever moeten worden in onze boodschap op een indringende manier over te brengen. Rond Wereldaidsdag plaatsten wij daarom een beeld op het Damrak in Amsterdam. Het beeld liet elke 40 seconden een traan, omdat elke 40 seconden ergens in de wereld iemand aan aids overlijdt. Nog altijd. Het beeld heeft veel aandacht gekregen, zowel online als in de media. Daarnaast keken 1 miljoen mensen

naar een indrukwekkende speciale uitzending van Beau 5 Days Inside, waarbij Beau van Erven Dorens een Aidsfondsproject gericht op mannelijke sekswerkers in Kenia bezocht. In december keken 800.000 mensen naar een speciale uitzending van Tijd voor Max, waarin we aandacht vroegen voor het feit dat kinderen vergeten worden in de aidsbestrijding. De helft van de kinderen met hiv krijgt geen levensreddende behandeling. Ook online waren we actief. Met de Universele Verklaring voor de Liefde vroegen we mensen om zich uit te spreken tegen het toenemende conservatisme in verschillende landen in de wereld, waardoor hiv weer toeneemt in die landen. Www.Aidsfonds.nl had bijna 600.000 bezoekers en ook via social media wisten we meer mensen te bereiken.

In Nederland vragen we voor de soa-preventie aandacht via onze online kanalen. Met soaids.nl, [Man tot Man](#) en [Sense](#) wisten we weer miljoenen mensen te bereiken. Een belangrijke ontwikkeling is dat we hierbij steeds beter weten in te zoomen op de vragen van de bezoekers en de informatie en inrichting van de site hierop baseren.

Voor bewustwording en draagvlak is aandacht in de media van essentieel belang. Ook in 2019 hebben we hier dan ook vol op ingezet. Een aantal onderwerpen waarmee wij de media wisten te halen zijn: het huilende standbeeld, Wereldaidsdag, de zoektocht naar genezing van hiv, de vervolgfianciering voor het Global Fund, ontwikkelingen rondom de hiv-preventiepill PrEP, de nieuwe soa-cijfers, en de uitkomsten van het onderzoek naar seksuele voorlichting bij jongeren.

2019 was ook het jaar van onderzoek. Wie zijn onze doelgroepen, wat beweegt hen, wat werkt wel en niet in communicatie en hoe kunnen wij hen aan ons binden. Ook werd extra ingezet op verbetering van de content en het bereik van onze Engelstalige publiek (meer bezoek op website, onze volgers op social media-kanalen en meer engagement bij berichtgeving). De internationale campagne “16 dagen van activisme” tegen geweld tegen sekswerkers richtte zich op influencers op de sociale media van Aidsfonds en UNAIDS en had als doel de sociale aanwezigheid op Twitter, LinkedIn en Facebook te vergroten.

Volledige financiering voor de aids- en soa-bestrijding

Mondiaal verschuift de trend van ziekte-specifieke financiering naar een focus op *Universal Health Coverage*. Er is echter nog steeds behoefte aan specifieke internationale financiering voor hiv-bestrijding en behandeling. Volgens het UNAIDS Investment Framework zal een volledig gefinancierde hiv-respons in lage- en middeninkomenslanden een jaarlijkse investering van US\$ 26,2 miljard in 2020 vereisen. Om hier te komen moet wereldwijd ieder jaar US\$ 1,5 miljard extra worden geïnvesteerd. In de afgelopen jaren hebben donorlanden echter minder geld uitgetrokken voor de hiv-respons in lage- en middeninkomenslanden. De kloof tussen de behoefte aan en de beschikbaarheid van middelen wordt daardoor steeds groter. Voor het eerst was er wereldwijd een forse daling van beschikbare middelen voor de bestrijding van hiv; een daling van bijna \$ 1 miljard. In 2018 was er US\$ 19 miljard beschikbaar voor de bestrijding van hiv. Dat is US\$ 7,2 miljard minder dan de geschatte US\$ 26,2 miljard die nodig zal zijn in 2020. Met een stevig draagvlak voor soa- en aidsbestrijding zijn we in staat om fondsen te werven voor onze organisatiedoelen. Daarnaast blijven we met onze lobbyactiviteiten inzetten op het vrijmaken van meer geld vanuit Nederland en de Europese Unie voor internationale aidsbestrijding, bijvoorbeeld voor het Global Fund to fight AIDS, Tuberculosis and Malaria.

Gezien bovenstaande context mag de herfinanciering voor het Global Fund to fight AIDS, Tuberculosis and Malaria in 2019 een succes worden genoemd. Aidsfonds coördineerde de internationale lobby bij de EU in Brussel. De EU-bijdrage steeg met 16 procent tot € 550 miljoen. De Nederlandse bijdrage bleef met € 156 miljoen gelijk, maar vormt nog steeds een zeer aanzienlijke bijdrage. In totaal kwam wereldwijd € 14 miljard beschikbaar voor de komende drie jaar, het grootste bedrag ooit gemobiliseerd voor een gezondheidsinitiatief.

De Nederlandse overheid besloot in 2019 om opnieuw te investeren in goede voorstellen voor partnerschappen voor seksuele en reproductieve gezondheid en hiv/aids en het versterken van het maatschappelijk middenveld. De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

stelt via het SRHR Partnerschap Fonds € 315 miljoen beschikbaar voor de jaren 2021 tot en met 2024. Daarnaast stelde de Minister € 6 miljoen beschikbaar voor de verlenging van het Hands Off!-programma om geweld tegen sekswerkers te bestrijden in Botswana, Mozambique, Zambia, Zimbabwe en Zuid-Afrika voor de periode 2019-2025.

De lokale financiering voor kwetsbare groepen en activiteiten door de gemeenschappen is echter zeer beperkt. Daarom besteedde Aidsfonds in 2019 aandacht aan lokale financiering en Universal Health Coverage op verschillende niveaus. Het onderzoek hiernaar dat Aidsfonds met de London School of Hygiene and Tropical Medicine heeft uitgevoerd, bood onze partners in onder andere Indonesië, Kenia, Oeganda en Oekraïne handvatten om beleid te formuleren. Het onderzoek werd tevens gebruikt om 40 Afrikaanse partners uit 22 landen te trainen in belangenbehartiging rond Universal Health Coverage.

In 2019 heeft Aidsfonds met zijn partners zich ingespannen om de duurzaamheid van de bereikte resultaten te borgen. We hebben een “exit checklist” ontwikkeld om partners te begeleiden bij het eindigen van de huidige programmering eind 2020. Daarbij wordt onder andere gekeken wat de organisatorische behoeften zijn. Samen met elke partner is een plan ontwikkeld om de belangrijkste behoeften in 2020 aan te pakken. Deze omvatten technische ondersteuning en training, evenals organisatorische versterking, koppeling en leren, en het opbouwen en versterken van bewegingen. Onderzoek onder onze partners liet zien dat grote waarde wordt gehecht aan het ontwikkelen van fondsenwerving en lobby voor meer en betere financiering voor hiv-programma's. Een belangrijk instrument daarbij is het rapport “Waar is de financiering voor de meest kwetsbare groepen in de hiv-respons?”, dat in 2019 werd voorbereid en in 2020 wordt gepubliceerd.

Financiering van de soa-bestrijding

Voor de soa-preventie en -zorg vormt de Aanvullende subsidieregeling Seksuele Gezondheid (ASG) van het RIVM een belangrijke basis. We bepleiten het voortzetten en liefst uitbreiden van deze landelijke ASG-regeling. Samen met

andere gezondheidsfondsen werken we aan de gezamenlijke ambitie dat in 2040 de Nederlandse jeugd de gezondste is ter wereld.. We financieren preventieactiviteiten en stimuleren de overheid meer te investeren in preventie.

Fondsenwerving

In 2019 hebben we het fantastische bedrag van € 52,8 miljoen ontvangen voor de aidsbestrijding. Dat is € 0,6 miljoen meer dan begroot. Iets meer dan € 13,6 miljoen hebben we te danken aan onze donateurs, sponsors, nalatenschappen en aan de deelnemers van de Goede Doelen Loterijen. Wij zijn enorm blij met hun niet aflatende enthousiasme, vertrouwen en financiële steun! In 2019 hebben we 12.372 nieuwe donateurs mogen verwelkomen. Eind 2019 waren er 134.000 donateurs die Aidsfonds structureel steunen of de afgelopen 27 maanden een gift hebben gedaan.

De doelstelling van het programma Marketing voor 2019 was het werven van € 14 miljoen aan inkomsten voor de aidsbestrijding. We doen dit door authentieke, gepassioneerde marketing, dicht op de huid van onze supporters waarbij de urgentie van de aidsbestrijding centraal staat. Verder zijn we op zoek gegaan naar nieuwe inkomstenbronnen en wervingskanalen en proberen we onze donateurs nog meer centraal te zetten in alles wat we doen.

Van onze donateurs ontvingen we € 10,1 miljoen aan donaties, giften en nalatenschappen. Wij houden hen via magazines, e-nieuws, social media en rechtstreeks contact op de hoogte van het verschil dat wij kunnen maken met deze bijdragen. Om te laten blijken hoe belangrijk donateurs voor het Aidsfonds zijn, organiseerden wij een “Thank-A-Ton”. Medewerkers van het Aidsfonds belden donateurs om hen te bedanken voor hun steun.

We proberen op verschillende manieren ook nieuwe donateurs en supporters aan ons te verbinden. Dit doen we onder andere door werving op straat, via direct mail, online en bij evenementen, zoals de Pride Canal Parade. In december maakten we een speciale uitzending van “Tijd voor Max”, waarbij 1250 nieuwe donateurs zich aanmeldden.

Bijzondere partners in onze fondsenwerving zijn de loterijen en het AmsterdamDiner. In 2019 ontvingen wij bijna € 5,5 miljoen van de loterijen. Dankzij de deelnemers van de Nationale Postcode Loterij ontvingen wij dit jaar € 2,25 miljoen. Van de Vriendenloterij ontvingen wij een bijdrage van bijna € 800.000. Van de Lotto en Krasloterij ontvingen we een bedrag van bijna € 400.000.

Dit jaar werden wij daarnaast enorm verrast met een extra bijdrage van € 2,1 miljoen voor ons project “Dappere strijd tegen aids”. Dit project zal de komende jaren uitgevoerd en verantwoord worden.

Het AmsterdamDiner bracht ook in 2019 weer heel veel mensen uit het bedrijfsleven, de politiek en maatschappelijke organisaties bij elkaar. Het diner zorgt ervoor dat er ook bij deze mensen aandacht blijft voor het feit dat aids nog niet voorbij is. Het Diner heeft in 2019 € 540.000 opgeleverd voor verschillende projecten van het Aidsfonds.

Institutionele fondsenwerving

Aidsfonds is door zijn jarenlange expertise op het terrein van financieren van projecten voor en door mensen met hiv, MSM, sekswerkers en mensen die drugs gebruiken vaak een aantrekkelijke partij voor institutionele financiers, zoals overheden en private donoren.

Een belangrijke bron van inkomsten wordt gevormd door de subsidies van de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor een deel van onze internationale activiteiten (€ 23,1 miljoen) en van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) voor de overheidsgerelateerde taken die door Soa Aids Nederland worden uitgevoerd in het verlengde van de wettelijke taken van het Centrum voor Infectieziektenbestrijding van het RIVM (€ 3,5 miljoen).

Van de Elton John AIDS Foundation ontvingen we een bijdrage voor het Emergency Support Fund voor projecten in Oost-Europa (€ 0,4 miljoen). Van het Amsterdam Institute for Global Health and Development (AIGHD) ontvingen we een bijdrage (€ 0,2 miljoen) voor verschillende projecten van Soa Aids Nederland.

Robert Carr Fund

Aidsfonds biedt onderdak aan het Robert Carr Fund dat diverse, internationale geldstromen bundelt en zo zorgt voor de wereldwijde financiering van netwerken van kwetsbare groepen. We ontvangen daarvoor geld van het Britse Department for International Development (DFID) (€ 1,7 miljoen), het Noorse Norwegian Agency for Development Cooperation (NORAD) (€ 1,6 miljoen), de Amerikaanse overheid (US President's Emergency Plan for AIDS Relief, PEPFAR) via UNAIDS (€ 4,1 miljoen), de Bill and Melinda Gates Foundation (€ 0,2 miljoen) en ook de Nederlandse overheid draagt bij (€ 1,7 miljoen).

In 2019 werden door het Robert Carr Fund 36 nieuwe projecten gefinancierd, waarmee € 35,6 miljoen was gemoeid. Er liepen nog 37 projecten, terwijl 18 projecten werden afgerond. Hiervan kwam 10 procent ten goede van het doel "Bewustwording, draagvlak en volledige financiering voor de aids- en soa-bestrijding" en 45 procent voor elk van de doelstellingen "Wereldwijd minder dan 200.000 nieuwe hiv-infecties" en "Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling".

1.2. Omgang met onze belanghebbenden

Aidsfonds – Soa Aids Nederland is de spin in het netwerk van belanghebbenden. De belanghebbenden stellen ons in staat om ons werk te doen en zo onze doelstellingen te bereiken. Enerzijds worden we gefinancierd door donateurs, sponsors, loterijen, overheden en anderen die zich nauw bij ons werk betrokken voelen en anderzijds zorgen onze samenwerkingspartners, netwerken en anderen die een financiële bijdrage ontvangen ervoor dat het noodzakelijke werk ook wordt uitgevoerd. Daarnaast werken we samen met een scala van organisaties en nemen we deel aan diverse koepels. Op verschillende manieren wordt richting gegeven aan de omgang met onze belanghebbenden.

We besteden veel aandacht aan het luisteren naar en het betrekken van onze achterban bij de aidsbestrijding. We hebben een donateurspanel om ervoor te zorgen dat donateurs op een structurele manier kunnen meepraten over onze activiteiten en communicatie-uitingen. We nodigden donateurs

Verleende financiële bijdragen t.b.v. Bewustwording, draagvlak en volledige financiering voor de aidsbestrijding	Lopende projecten	Nieuw toegekende projecten	Afgesloten projecten
Aidsfonds eigen middelen	26	23	21
Middelen overheden, loterijen en derden	50	12	2
Robert Carr Fund	37	36	17

op ons kantoor uit om mee te denken over de totstandkoming van het Hiv Genezing Fonds. Ook voerden we verschillende onderzoeken uit om bijvoorbeeld de waardering voor ons nieuwe donateursmagazine, het effect van onze campagnes en de loyaliteit van onze achterban te meten.

Verder is er de mogelijkheid via de website, sociale media, telefonisch of per e-mail ons op de hoogte te stellen van wensen, vragen of klachten. We hebben ook een klachtenregeling. We hechten grote waarde aan transparantie. Dit doen we met voorbeeldprojecten die een helder beeld geven van de bestedingen en door te communiceren over knelpunten, acties, resultaten en mijlpalen. Uiteraard wordt het publiek via de website geïnformeerd over het jaarlijkse werkplan en over de bestedingen.

Het meerjarenplan “Geen tijd te verliezen: focussen, versnellen en aanjagen” voor de periode 2018-2022 is opgesteld in een proces van strategieontwikkeling waarbij op verschillende manieren de verschillende groepen belanghebbenden werden betrokken.

1.2.1. Gedragcodes

We werken volgens de gedragscodes van Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie, het Genootschap voor Fondsenwervers, de Dutch Dialogue Marketing Association (DDMA) en de branchevereniging Goede Doelen Nederland. Daarnaast zijn we lid van de vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF), vereniging Partos en het Landelijk Overleg Thema-instituten. We bezitten het gouden label van de DDMA Privacy Waarborg dat garandeert dat onze marketing voldoet aan de geldende privacyregels. De organisaties die de Waarborg voeren worden jaarlijks gecontroleerd op naleving van de wetgeving en zelfregulering.

1.2.2. Privacy en dataveiligheid

De organisatie werkt permanent aan privacy en dataveiligheid. De belangrijkste onderdelen van de organisatie voldoen aan de Europese privacywetgeving (Algemene Verordening Databescherming) die op 25 mei 2018 van kracht is geworden. De organisatieonderdelen waar met privacygevoelige gegevens wordt gewerkt, zoals donateursgegevens, e-health en online informatie zijn door een extern bureau doorgelicht en indien nodig aangepast. De classificatie van de persoonsgegevens in het dagelijks werk is in 2019

afgerond. De beveiligingsmaatregelen bestaan uit technische beveiliging, systeemrichting en interne processen, en gebruikersbewustzijn en cultuur. De organisatie beschikt over een verwerkingsregister.

1.2.3. Meaningful involvement of people living with HIV

Onze organisatie onderschrijft het principe van volledige betrokkenheid van mensen met hiv bij beleidsvorming en uitvoering op alle niveaus, het zogenoemde MIPA-principe (*Meaningful Involvement of People living with HIV*). Onze directeur leeft openlijk met hiv. Er is een statutair geborgde zetel in de raad van toezicht voor een persoon die steun heeft van organisaties en netwerken van mensen met hiv. Medewerkers die leven met hiv worden bewust betrokken bij het ontwikkelen van programma's en activiteiten met betrekking tot leven met hiv en de bestrijding van hiv en andere soa's.

1.2.4. Nationaal Congres Soa * Hiv * Seks

Jaarlijks organiseren Aidsfonds – Soa Aids Nederland in nauwe samenwerking met de belangrijkste samenwerkingspartners en professionals het Nationaal Congres Soa * Hiv * Seks. Door het interactieve karakter biedt dit congres niet alleen een podium voor het uitwisselen van kennis en ervaringen, maar is het bij uitstek ook de gelegenheid waar het publieke debat tussen belanghebbenden over belangrijke thema's in de soa- en aidsbestrijding en seksuele gezondheid plaatsvindt.

1.2.5. Corporate partnerships

Onze organisatie hecht waarde aan sponsoring van onze producten en activiteiten. Niet alleen kunnen met extra middelen extra inspanningen worden geleverd, maar hierdoor wordt ook het bedrijfsleven nauwer bij de strijd tegen hiv en soa's betrokken. De organisatie stelt zich op het standpunt dat sponsors geen inhoudelijke invloed kunnen uitoefenen en legt dit ook vast als ontbindende voorwaarde in de sponsorcontracten. De organisatie heeft “Richtlijnen

voor samenwerkingsverbanden met bedrijven” die gelden voor alle vormen van samenwerking met het bedrijfsleven. Deze zijn op onze websites geplaatst.

1.2.6. Verantwoording

We leggen jaarlijks verantwoording af door middel van een jaarverslag volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (Richtlijn 650) van de Raad voor Jaarverslaggeving. De organisatie hecht er waarde aan om ook in breder historisch perspectief verantwoording aan de samenleving te kunnen afleggen. De organisatie heeft met het Nationaal Archief een overeenkomst afgesloten tot overbrenging en bewaring van de archieven.

1.2.7. CBF-erkenning

De stichting is erkend als goed doel door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Dit betekent dat we door het CBF positief zijn beoordeeld op de onderdelen bestuur, beleid, fondsenwerving, bestedingen en verslaglegging. Ook het doorlopend verbeteren van effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen en het optimaliseren van de omgang met vrijwilligers is onderdeel van de toetsing. De hertoetsing in 2017 leidde wederom tot een positief oordeel zonder opmerkingen of afwijkingen. De tussentijdse toetsingen werden met glans doorstaan. In 2020 vindt de volgende hertoetsing plaats.

1.2.8. Klachten, beroep en bezwaar

De stichting beschikt over een algemene klachtenprocedure. Voor Aidsfonds is er daarnaast nog een beroepsprocedure met betrekking tot de verlening van financiële bijdragen en een bezwaarprocedure voor individuele hulpverlening. Klachten, bezwaren en beroepen die leiden tot een structurele aanpassing van de werkwijze worden in het daaropvolgende jaar geëvalueerd.

Klachtenprocedure

De klachtenprocedure is een krachtig instrument in het kwaliteitssysteem van de organisatie. De drempel is bewust heel laag gehouden, zodat belanghebbenden

op eenvoudige wijze – telefonisch, via internet, per email of brief – hun klachten kunnen uiten. Dit leidt wel tot een hoger aantal klachten, maar veelal van minder ernstige aard. In principe wordt de klacht opgelost waar deze is ontstaan. Het aantal klachten in 2019 was 470 (in 2018: 422).

Op twee klachten na hingen deze in 2019 allen samen met fondsenwervende activiteiten en door middel van regulier overleg worden de bevindingen gebruikt om onze fondsenwerving te verbeteren. Klachten worden meegenomen in het vormgeven van vervolgacties, waarbij de wens van de donateur als uitgangspunt wordt genomen.

Het aantal klachten over de fondsenwerving daalde aanzienlijk sinds het samenvoegen in 2016 van de merken Aids Fonds en STOP AIDS NOW! tot Aidsfonds van 1.207 in 2015 tot 422 in 2018. In 2019 was sprake van een stijging tot 468.

Binnen de fondsenwerving hadden de meeste klachten (83%) betrekking op de wervingswijze. Doordat we minder werven en door permanent te sturen op de wervingsbureaus zijn de klachten over de door de wervers verstrekte informatie de laatste jaren gedaald. Het aantal klachten over niet eenmalig kunnen machtigen is sterk gedaald naar van 67% naar 3% van de klachten.

Bezwaarschriften Individuele Hulpverlening

Aidsfonds kent een bezwaarprocedure met betrekking tot besluiten over aanvragen in het kader van individuele financiële bijdragen. De raad van bestuur kreeg in 2019 geen bezwaarschriften op een besluit over een aanvraag voor individuele financiële bijdragen.

Beroep

Aidsfonds kent een beroepsprocedure met betrekking tot bestuursbesluiten over financiële bijdragen en een onafhankelijke beroepscommissie. De beroepscommissie behandelt de beroepschriften en ook eventuele ingetrokken beroepschriften worden achteraf ter toetsing voorgelegd. In 2019 werden geen beroepschriften ontvangen. Indieners worden altijd in de gelegenheid gesteld hun beroep met de raad van bestuur te bespreken, alvorens het in behandeling wordt genomen.

1.3. Toekomstplannen

We zijn halverwege het tijdpad van onze strategie “Geen tijd te verliezen: focussen, versnellen en aanjagen” voor 2018-2021. De komende jaren focussen we ons op de onderdelen van ons werk waarmee we het grootste verschil maken.

Nationaal staan we op een keerpunt. PrEP is eindelijk beschikbaar geworden in Nederland, wat een extra stimulans geeft aan de beweging “Nederland naar 0!” Om dit doel te bereiken geven we het komende jaar een gerichte en doeltreffende impuls aan deze beweging. Als het aan ons ligt, wordt Nederland het eerste land ter wereld met nul nieuwe hiv-infecties. In relatie tot soa's geldt dat we met de laatste inzichten over chlamydia de bouwstenen geformuleerd hebben voor een nieuwe strategie.

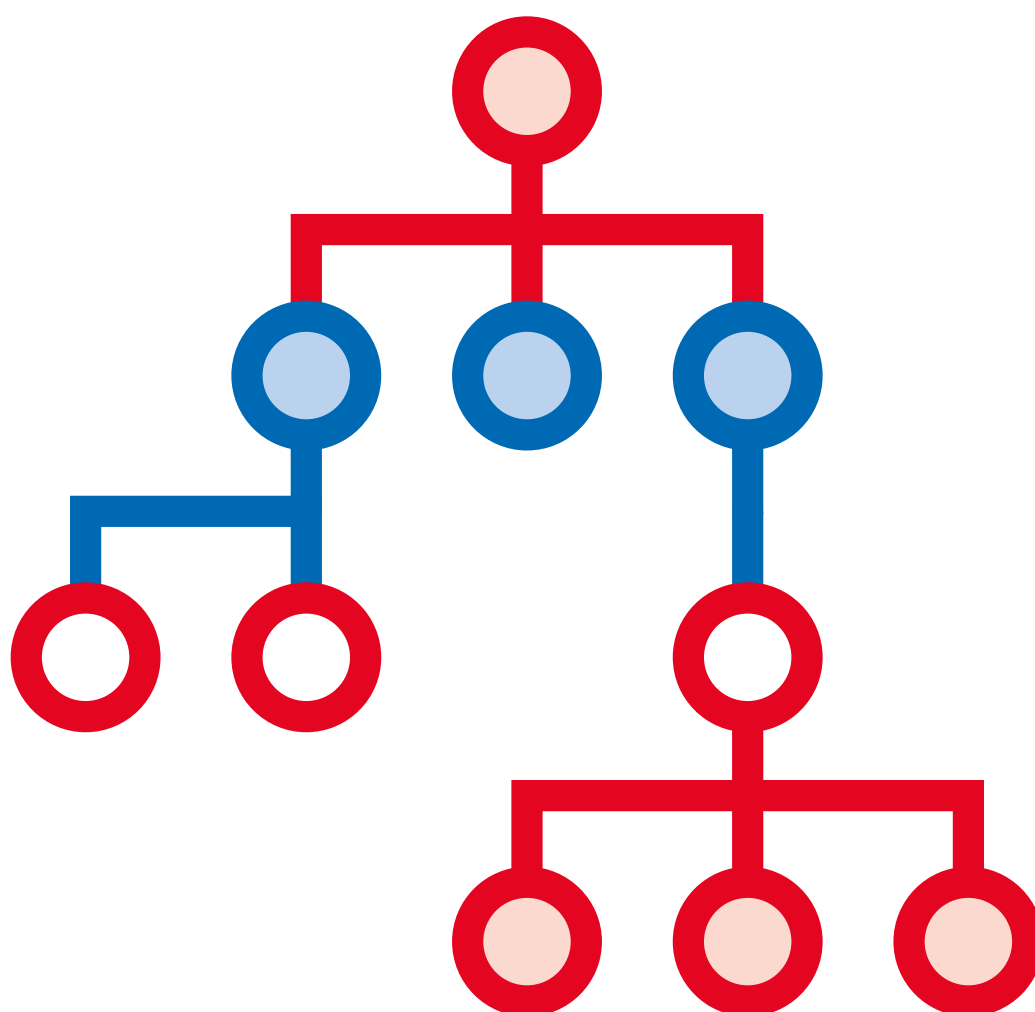
Voor ons internationale werk is 2020 bepalend voor onze activiteiten tot en met 2025, met het indienen van voorstellen voor nieuwe meerjarige strategische partnerschappen bij de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. We ronden volgend jaar ook een aantal grote programma's af. Daarbij richten we ons samen met onze partners op een duurzame implementatie en overdracht van het werk na afloop van deze financieringsperiode.

De genezing van hiv is een droomdoel dat de laatste jaren steeds meer momentum krijgt. We hebben hierin al een aantal belangrijke mijlpalen behaald. In 2020 willen we onderzoeken hoe we onze unieke rol in de wereld op dit punt verder kunnen uitbreiden.

We blijven inzetten op bewustwording, draagvlak en financiering als cruciale bouwstenen om het einde van aids en een drastische afname van soa's te bereiken. Internationaal is Universal Health Coverage hét thema aan het worden waarop gezondheidsbeleid zich richt. Dat heeft grote gevolgen voor onze pleitbezorging. Nationaal gaan we een nieuwe fase in. Met de verwachte daling van het aantal nieuwe hiv-infecties zal het steeds moeilijker worden om de aandacht en steun vast te houden die nodig zijn om de laatste zet te geven.

Naast deze belangrijke activiteiten hebben we een aantal dwarsdoorsnijdende onderwerpen benoemd: gender, duurzaamheid en impact. We vinden het belangrijk om binnen al het werk dat we doen structureel te werken aan deze onderwerpen omdat ze een onmisbare bijdrage leveren aan de uitvoering van onze strategie. Onze interne organisatie blijft volop in beweging om ervoor te zorgen dat we in blijven spelen op wat nodig is en van ons wordt gevraagd. Zo starten we in 2020 bijvoorbeeld met een nieuw development-team. De missie van dit team is om aan een toekomstgerichte organisatie te bouwen met een stevige financiering en een ondernemende mentaliteit.

De begroting voor 2020 is als bijlage 2 opgenomen bij de jaarrekening 2019. De totale bestedingen zullen groeien naar € 58,1 miljoen tegen € 54,1 miljoen gerealiseerd in 2019.

2. Organisatie en bestuur

2.1. Personeel en organisatie

Onder de noemer “strategisch HR” is onder meer het houden van jaarlijks vier bijeenkomsten met de leidinggevendenden in gang gezet, waarmee een start gemaakt is met de ontwikkeling van een meer gemeenschappelijk leiderschap. Leiderschap wordt voor 2020 een belangrijk thema om verdere professionalisering door te kunnen voeren en klaar te zijn voor de toekomstige ontwikkelingen.

Daarnaast is gewerkt aan het vernieuwen van het reisveiligheidsbeleid. Alle medewerkers die internationaal reizen volgen een training reisveiligheid.

De introductie van nieuwe medewerkers; “on-boarding”, is sinds 2019 opnieuw vormgegeven. Twee maal per jaar worden twee bijeenkomsten voor nieuwe medewerkers gehouden.

Tevens is gewerkt aan het verder op orde brengen van de HR-administratie. De fysieke personeelsdossiers zijn in 2019 gedigitaliseerd. HR-medewerkers zullen zich richten op de personeelsadministratie, het verder digitaliseren van de HR-werkprocessen en de HR-administratie en beantwoorden van vragen van collega's. We zijn trots op de eerste digitaliseringsstappen die we hebben gezet. De HR-ambitie is: 100% digitaal. Medewerkers kunnen digitaal wijzigingen en aanvragen doorgeven en hebben inzage in hun eigen digitale personeelsdossier. Door verdere digitalisering kunnen de leidinggevendenden de personele informatie makkelijker vinden. Het doel van de beschikbare rapportages uit het HR-systeem is het ontwikkelen van de afdeling.

Personeelssamenstelling

In 2019 hadden wij gemiddeld 167,5 medewerkers (2018: 167,5) in dienst. Omgerekend naar een volledig dienstverband was dit gemiddeld 129,1 fte (2018: 128,6 fte).

Op 31 december 2019 bestond ons personeelsbestand uit 68% vrouwen (2018: 64 %) en 32% was man. Van alle medewerkers had 27% een volledig dienstverband van 36 uur per week (2018: 32%) en 73% werkte in deeltijd.

De gemiddelde duur van het dienstverband op 31 december 2019 was 9 jaar (2018: 8) en de gemiddelde leeftijd is gelijk gebleven: 45 jaar (2018: 45). In 2019 stroomden 8 medewerkers door naar een andere of gewijzigde functie (2018: 13).

Het verzuim is in 2019 flink gedaald naar 2,77% (2018: 7,05%). Dit komt onder meer door de aandacht die in de leidinggevendendenbijeenkomsten is besteed aan dit onderwerp, en ook door een effectievere samenwerking met de bedrijfsarts en arbodienst.

Het verloop in 2019 was 11% (2018: 16,7%) van het gemiddeld aantal werknemers.

Arbeidsvoorwaarden

Voor de salarissen volgen wij de salarisschalen van de rijksoverheid. Per 1 juli 2019 zijn de salarissen van rijksambtenaren verhoogd met 2 procent en is deze verhoging toegepast. De overige arbeidsvoorwaarden worden afgeleid van de CAO Verpleeg-, Verzorgingshuizen, Thuiszorg en Jeugdgezondheidszorg (CAO VVT). In 2018 wijzigde deze CAO (looptijd 1 april 2018 t/m 30 juni 2019). De wijzigingen, voor zover van toepassing, zijn vertaald naar onze arbeidsvoorwaarden en per 1 januari 2019 met instemming van de OR doorgevoerd.

Voor opleidingen en trainingen is een budget beschikbaar van 2 procent van de loonsom. Dit budget is besteed aan individuele- en collectieve opleidingen, training en coaching.

Vrijwilligers

Aidsfonds vindt het geweldig dat er vrijwilligers zijn die hun tijd investeren in onze doelen. We hebben een vrijwilligersbeleid, waarbij de rechten en plichten van vrijwilligers duidelijk zijn beschreven. Afgelopen jaar waren er vrijwilligers betrokken bij onder andere de bootcollectes tijdens de Pride Canal Parade en op een aantal zomerfestivals. Op Wereldaidsdag collecteerde een grote groep *Begging Babes* tijdens het feest Transformer in Paradiso. En de casts van verschillende theaterproducties collecteerden in de periode rond Wereldaidsdag na afloop van hun voorstellingen. In totaal zetten in 2019 zo'n honderdvijftig vrijwilligers zich in op ons kantoor en bij evenementen in Nederland.

Kwaliteit en leren

Onze organisatie is ISO 9001-Partos-gecertificeerd en voldoet hiermee aan de internationale kwaliteitsnorm met de sectorspecifieke toepassing van ISO 9001 die branchevereniging Partos heeft ontwikkeld. De ISO-norm besteedt aandacht aan actuele kwaliteitsthema's zoals contextanalyse, managen van kansen en risico's, toepassing van relevante wet- en regelgeving en kennismanagement. Onze organisatie is sinds 2017 tegen de nieuwe normen gecertificeerd.

In april 2019 voerde onze certificeerder Lloyds een periodieke tussentijdse audit uit, in oktober vond de jaarlijkse interne auditronde plaats. Tijdens de audits zijn geen afwijkingen geconstateerd.

We blijven actief investeren in het lerend vermogen van onze organisatie. Dit doen we door het doorlopend stimuleren van uitwisseling van relevante kennis en ervaringen tussen medewerkers en met externen. Geleerde lessen uit het verleden worden geïntegreerd in ons dagelijks werk om zo bij te dragen aan kwaliteitsverbetering en impactvergroting van ons werk. Aan het eind van elk jaar worden reflectiesessies georganiseerd waarbij resultaten en

briljante mislukkingen worden gedeeld. We streven ernaar bekwaam te zijn én te blijven. Dit stelt ons in staat om ons werk permanent te verbeteren en te innoveren, nu en in de toekomst.

Integriteitsbeleid

Aidsfonds – Soa Aids Nederland heeft een gedragscode voor bestuur en alle medewerkers: *“Integriteitsbeleid, Gedragscodes en procedures voor goed werkgever- en werknemerschap”*. Dit beleid bevat naast een aantal preventieve ook correctieve gedragsregels. Om het zicht op de begrippen integriteit en moreel oordelen bij medewerkers te versterken, wordt de training *“Morele Oordeelsvorming”* aangeboden. Deze training is meerdere keren gegeven. Inmiddels hebben zo'n 90 medewerkers de training gevolgd. Ook hebben we een externe vertrouwenspersoon en een klokkenluidersregeling, zodat medewerkers vrij zijn om misstanden onder collega's te melden. In 2019 zijn er geen meldingen van misstanden ontvangen.

Vertrouwenspersoon

Voor de situaties waarin een medewerker een zaak niet met een collega, een leidinggevende of met personeelszaken kan of wil bespreken, is er de mogelijkheid om te praten met de externe vertrouwenspersoon. Gesprekken met de vertrouwenspersoon vinden buiten de organisatie, op neutraal terrein, plaats. Er is geen inhoudelijke terugkoppeling naar de organisatie. De vertrouwenspersoon is in 2019 1 keer geraadpleegd (in 2018 was dit 4 keer).

Veranderaanpak organisatieontwikkeling

Het strategisch meerjarenplan *“Geen tijd te verliezen: focussen, versnellen en aanjagen, 2018 – 2021”* vraagt om een sterke organisatie. Om dat te realiseren zijn veranderteams gevormd rond de thema's *“Van doelen naar activiteiten”*, *“Basis op orde”*, *“Verhuizing”* en *“Sturing en slagkracht”*. De teams hebben een groot aantal ideeën geïnventariseerd en voorstellen gedaan. Deze vormen de basis voor de verdere uitwerking en aanpassing van de organisatie. Hierdoor zijn nu de volgende afdelingen werkzaam: Nationaal, Internationaal, Marketing & Communicatie en Beheer & Services.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen/ Verhuizing

Het maatschappelijk ondernemerschap van de organisatie richt zich op de aandachtsgebieden: minimaliseren milieubelasting en energiekosten gebouw, vervoer en organisatieprocessen, kiezen voor partners en leveranciers die op verantwoorde wijze met mens en milieu omgaan en zorgdragen voor het welzijn van onze werknemers.

Na een grondige verkenning van de kantoormarkt is gekozen om naar een nieuwe locatie te verhuizen, dichtbij station Sloterdijk. Op maandag 30 september hebben we ons kantoor betrokken. Het gebouw is voorzien van energielabel A, wat een aanzienlijke milieu- en energiebesparing mogelijk maakt. Hieraan is sinds 2018 gewerkt. We hebben in de aanloop naar de verhuizing de collectie van het Documentatiecentrum gesaneerd en de statische archieven worden na bewerking door een externe partij aan het Nationaal Archief overgedragen. Tijdens de verhuizing bleef “de winkel gewoon open”. Het dagelijkse werk en alle evenementen zijn zonder onderbreking doorgegaan. Rond de verhuizing is een nieuwe ICT-omgeving geïmplementeerd.

De nieuwe huisvesting nodigt uit tot betere samenwerking en transparantie, doordat we nu op een groot, overzichtelijk kantoor zitten en niet meer in aparte kamers en verschillende panden. We komen elkaar nu ook letterlijk meer tegen. Dat moet leiden tot betere resultaten bij het werken aan onze doelstellingen.

Het gebruik van openbaar vervoer wordt gestimuleerd door alle medewerkers vanaf 2019 een NS Business Card te geven, waarmee voor woon-werkverkeer en dienstreizen gereisd kan worden met de trein en alle overige vormen van openbaar vervoer inclusief het gebruik van de ov-fiets.

2.2. Bestuur en toezicht

In de statuten van de Stichting zijn de functies “toezicht houden”, “besturen” en “uitvoering” duidelijk gescheiden. De stichting wordt bestuurd door de raad van bestuur. De raad van toezicht houdt toezicht op de raad van bestuur en volgt de organisatie en haar resultaten kritisch en zorgt voor het vaststellen of goedkeuren van plannen. Twee interne commissies staan de raad van toezicht hierin bij: de auditcommissie en de remuneratie- en voordrachtcommissie. Vanuit het oogpunt van medezeggenschap, levert de ondernemingsraad zijn bijdrage.

De verhouding tussen de raad van bestuur, de raad van toezicht, de auditcommissie en de remuneratie- en voordrachtcommissie, is vastgelegd in de statuten en in het “Reglement Raad van Toezicht – Raad van Bestuur”. Hierin zijn ook de verantwoordelijkheden en taken vastgelegd. De ondernemingsraad heeft zijn eigen reglement.

De raad van toezicht en de raad van bestuur houden zich aan de drie principes van goed bestuur voor goede doelen. Te weten: de functiescheiding tussen uitvoeren, besturen en toezicht houden, het continu verbeteren van effectiviteit en doelmatigheid bij het realiseren van de doelstelling en het optimaliseren van de relaties met belanghebbenden.

2.2.1. Raad van toezicht

De raad van toezicht vervult de statutaire taak van toezichthouder. Deze volgt de stichting en haar resultaten kritisch en moet zijn goedkeuring geven aan plannen en verantwoordingen. De raad van toezicht benoemt de externe accountant, die rapporteert aan de raad van toezicht en de raad van bestuur. Eens per vier jaar beoordelen de raad van toezicht en de raad van bestuur het functioneren van de externe accountant.

Profiel

Het profiel van de raad van toezicht vormt het uitgangspunt voor de samenstelling. Door nieuwe inzichten op bestuur en toezicht besloot de raad van

toezicht zijn omvang met ingang van 1 januari 2019 terug te brengen naar minimaal vijf en maximaal zeven leden. Gelet op de doelstelling van de stichting zijn de volgende portefeuilles benoemd: wetenschap, ontwikkelingssamenwerking, aantoonbare steun hebben van organisaties van mensen met hiv (statutair vastgelegd), internationaal bedrijfsleven, financiën/voorzitter auditcommissie en politiek of openbaar bestuur.

Toezicht houden

De raad van toezicht is in 2019 achtmaal in vergadering bijeengekomen, zesmaal in een bijeenkomst, eenmaal in een teleconferentie en eenmaal voor een “on-boarding”-bijeenkomst.

De raad van bestuur woonde de vergaderingen van de raad van toezicht bij. Vaste onderwerpen op de agenda zijn de maandelijkse nieuwsbrieven van de raad van bestuur aan de raad van toezicht. De auditcommissie rapporteert in de vergadering over haar toezicht op de financiële zaken.

De raad van toezicht had op 29 januari 2019 een extra vergadering om het voorgenomen besluit tot structuurverandering van de organisatie te bespreken. De structuurverandering is het resultaat van het in 2017 gestarte traject om de organisatie door meer sturing en slagkracht beter in staat te stellen haar strategische doelen te realiseren. De raad van toezicht reageert positief op de plannen en vanaf 1 april 2019 werkt de organisatie met de afdelingen “Nationaal” en “Internationaal”.

Op 22 februari 2019 besloot de raad van toezicht op advies van de voordrachtscommissie en de positieve adviezen van de raad van bestuur en de ondernemingsraad tot de benoeming van de heer Eric van der Burg als voorzitter van de raad van toezicht.

In de vergadering van 24 april 2019 werd het jaarverslag met de jaarrekening 2018 goedgekeurd. Ook besprak de raad met de accountants van PWC het accountantsverslag.

Op 7 juli 2019 besprak de raad van toezicht zijn samenstelling en functioneren. Besloten werd een

zetel met profiel “media en communicatie” open te stellen. De ondernemingsraad en raad van bestuur hadden positief geadviseerd over een zetel met dit profiel. De raad van bestuur besprak met de raad van toezicht zijn plannen over talentontwikkeling in de organisatie. De samenstelling van de nieuw verkozen ondernemingsraad werd gepresenteerd. Een kennismakingsgesprek zou later volgen. Op grond van het advies van de raad van bestuur, stemde de raad van toezicht in met het voorgenomen besluit tot de verkoop van het pand Keizersgracht 394. De raad van bestuur besprak met de raad van toezicht zijn plannen op het gebied van talentontwikkeling.

In de vergadering van 14 oktober 2019 stond de ontwikkeling van de nieuwe strategische partnerschappen met de minister voor ontwikkelingssamenwerking en buitenlandse handel centraal. De huidige partnerschappen lopen in 2021 af en nieuwe voorstellen voor 2021-2025 kunnen in 2020 worden ingediend. Verder stelde de raad van toezicht vast dat het traject van bestuurlijke vernieuwing is afgerond en de raad van toezicht zijn gewenste omvang en samenstelling heeft bereikt. De kosten en baten van de verhuizing werden besproken. Het resultaat was lager dan ten tijde van de begroting voor 2019 werd verwacht. Het resultaat wordt aan de reserves toegevoegd, en krijgt een bestemming die in lijn is met onze doelstellingen. De raad stelde vast dat het nog te vroeg is om het functioneren in zijn huidige samenstelling te evalueren. De evaluatiecyclus zal daarom in juni 2020 starten, waarbij jaarlijks afwisselend een interne en een extern begeleide evaluatie plaatsvindt. In 2020 zal worden gestart met een interne evaluatie. De raad van toezicht sprak zijn wens uit om vanuit zijn adviesfunctie actiever mee te denken over belangrijke, strategische vragen van de organisatie. Voortaan zullen twee inhoudelijke onderwerpen worden geagendeerd.

Op 9 december 2019 keurde de raad het werkplan en de begroting voor 2020 goed. Tevens werd stil gestaan bij de vele activiteiten op Wereld aidsdag. De agenda kende twee inhoudelijke onderwerpen. Als eerste werden de plannen voor de nieuwe strategische partnerschappen gericht op het versterken van het maatschappelijk middenveld

de minister voor ontwikkelingssamenwerking en buitenlandse handel gepresenteerd en besproken. We zijn penvoerder voor een consortium op het gebied van kwetsbare groepen en we nemen deel aan een consortium gericht op de seksuele en reproductieve gezondheid van meisjes en jonge vrouwen. Het tweede inhoudelijke onderwerp ging over het toepassen van het in Nederland gehanteerde “steppedcare”-model samen met lokale organisaties aangepast voor gebruik in Zuid-Afrika.

Ten slotte vond op 22 december 2019 een “on-boarding”-bijeenkomst plaats, waarbij de vier afdelingen zich presenteerden en per afdeling de drie grootste strategische uitdagingen met de raad van toezicht werden besproken.

Samenspel raad van toezicht en raad van bestuur
De raad van toezicht oordeelt over het geheel positief over de raad van bestuur. De vergaderingen worden goed voorbereid en de leden van de raad voelen zich goed geïnformeerd, onder meer via de nieuwsbrief. Er is vertrouwen in de organisatie. De raad van bestuur en de raad van toezicht hebben afgesproken dat ten aanzien van zijn samenspel tussen beide raden vier stappen worden gehanteerd. Deze zijn door Johann Olav Koss voor zijn Right to Play Foundation beschreven. Elke kwartaal kent een stap: 1. het functioneringsgesprek, 2. het talentmanagementplan, 3. het 360-graden review inclusief stakeholders en direct reports en 4. de doelen voor het komende jaar. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de wederzijdse wens om meer discussie over de echte zorgpunten van de bestuurder plenair te bespreken.

Auditcommissie

De auditcommissie van de raad van toezicht, voorgezeten door de portefeuillehouder financiën van de raad van toezicht, houdt toezicht op de financiële gang van zaken binnen de stichting en toetst de werking van de interne controle op de administratieve organisatie, in het bijzonder op die van de betalingsorganisatie. Vast onderdeel van de vergadering zijn de managementrapportages en de rapportage in het kader van het beleid ten aanzien van corruptie, fraude en mismanagement.

Tot 25 april 2019 bestond de auditcommissie uit Yvonne Wilders (voorzitter) en Frank Miedema (lid), daarna uit Lucas Vos (voorzitter) en Henry de Vries (lid). In voorbereiding op de opvolging van de beide leden van de commissie in verband het einde van hun tweede termijn op 1 juli 2019 woonde Henry de Vries vanaf de tweede helft van 2018 de vergaderingen van de auditcommissie bij. De raad van bestuur woonde alle vergaderingen van de auditcommissie bij.

De auditcommissie behandelde in haar vergadering van 9 april 2019 in het bijzijn van de externe accountant het accountantsverslag 2018, de jaarrekening 2018 en het bestuursverslag 2018. In augustus 2019 besprak de auditcommissie de kosten en opbrengsten van de verhuizing met inbegrip van de opbrengst van de verkoop van het pand Keizersgracht 394. De vergadering van 18 november 2019 stond in het teken van de begroting 2020 en de financiële managementrapportage over het derde kwartaal. De externe accountant was aanwezig bij de bespreking van de rapportage interim-controle 2019.

Remuneratie- en voordrachtscommissie

De remuneratie- en voordrachtscommissie vervult de personele zaken ten aanzien van raad van bestuur en van raad van toezicht. Belangrijk onderdeel is de werkgeversrol ten aanzien van de raad van bestuur, waaronder het bezoldigings- en beloningsbeleid, de jaarlijkse beoordeling en de goedkeuring van declaraties en gebruik creditcard. De commissie bestaat sinds 1 juli 2018 uit Yvonne Wilders (voorzitter) en Yolanda Weldring (lid). In maart 2019 werd Yvonne Wilders opgevolgd door Eric van der Burg.

De belangrijkste werkzaamheden van de remuneratie- en voordrachtscommissie in 2019 waren de afronding van de wervingsprocedure voor een voorzitter van raad van toezicht, en de werving en selectie van twee leden van de raad van toezicht. Deze leden werden geworven voor de portefeuilles voorzitter auditcommissie en media en communicatie. Bij de werving van een lid voor de portefeuille media en communicatie werd Henry de Vries als lid aan de remuneratie- en voordrachtscommissie toegevoegd. Bij de wervingstrajecten werden de vacatures in de landelijke dagbladen gepubliceerd. De commissie werd ondersteund door Ebbinge en Colourful People.

Samenstelling raad van toezicht

Op 5 maart 2019 is Eric van der Burg tot voorzitter van de raad van toezicht benoemd. Hij volgt Femke Halsema op die op 1 juli 2018 aftrad vanwege haar benoeming tot burgemeester van Amsterdam. De raad is Yvonne Wilders dankbaar dat zij opnieuw bereid was de functie van voorzitter a.i. van de raad van toezicht te vervullen. Zij vervulde die rol eerder toen in 2015 een vacature voor het voorzitterschap was ontstaan.

Statutair is bepaald dat de raad van toezicht een rooster van aftreden opstelt. Leden van de raad van toezicht worden benoemd voor een aaneengesloten periode van vier jaar, eindigend op de eerstvolgende 1 juli. Daarna kan een lid eenmalig worden herbenoemd voor een periode van vier jaar. Bij het ontstaan van

een vacature vraagt de raad van toezicht advies aan de ondernemingsraad en de raad van bestuur voor de invulling. De raad benoemt en herbenoemt nadat de ondernemingsraad en de raad van bestuur in de gelegenheid zijn gesteld over de kandidaat een advies uit te brengen.

In 2019 traden Yvonne Wilders en Frank Miedema af na een tweede termijn als lid van de raad van toezicht. De organisatie is beiden zeer erkentelijk voor hun bijdrage aan het toezicht gedurende acht jaar. Op 24 april 2019 werd Lucas Vos benoemd tot voorzitter van de auditcommissie. Met de benoeming van Leonard Bukenya op 17 september 2019 heeft de raad van toezicht het proces van bestuurlijke vernieuwing succesvol afgesloten.

Samenstelling raad van toezicht per 31 december 2019

Naam	Profiel van de zetel	Aantreden	Termijn	Einde termijn
Eric van der Burg	Voorzitter Voorzitter remuneratie- en voordrachtcommissie	05-03-2019	1	01-07-2023
Yolanda Weldring	Ontwikkelingssamenwerking. Lid remuneratie- en voordrachtcommissie.	15-10-2013	2	01-07-2022
Lucas Vos	Bedrijfsleven Voorzitter auditcommissie	24-04-2019	1	01-07-2023
Henry de Vries	Nationale soa-bestrijding, wetenschappelijk onderzoek Lid auditcommissie	01-07-2014	2	01-07-2022
Leonard Bukenya	Communicatie en marketing	17-09-2019	1	01-07-2024
Anna Zakowicz	Steun van (organisaties van) mensen met hiv.	21-10-2015	1	01-07-2020

Er is een evenwichtige zetelverdeling in de RvT tussen mannen en vrouwen: 67% man en 33% vrouw en dat is boven het minimale streefcijfer van 30% vrouwen.

Deskundigheidsbevordering

Vanuit ons kwaliteitsbeleid investeren we in het lerend vermogen van de organisatie. Voor de leden van de raad bestaat de mogelijkheid gebruik te maken van deskundigheidsbevordering op het terrein van het toezichthouderschap. Hierdoor bevordert de raad onafhankelijk, vakkundig en vernieuwend toezicht. Toezicht dat deze elementen bevat, werkt stimulerend en levert daardoor een positieve bijdrage aan goed bestuur en de duurzame toekomst van de organisatie.

De leden van de raad van toezicht hebben beschikking over de “Toolkit Toezicht Goede Doelen”, een uitgave van het Nationaal Register Commissarissen en Toezichthouders. Deze toolkit is bedoeld voor toezichthouders van fondsenwervende instellingen en vermogensfondsen en bestaat uit checklists en praktijkvoorbeelden uit de goede doelen sector. De leden van de raad van toezicht kunnen ook gebruik maken van het workshopaanbod voor toezichthouders van het Nationaal Register Commissarissen en Toezichthouders.

Vergoedingenbeleid

De leden van de raad van toezicht verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd met de mogelijkheid van een redelijke vergoeding voor gemaakte kosten en verrichte werkzaamheden. Daarnaast kunnen leden volgens de CBF-Erkenning aanspraak maken op niet-overmatige vacatiegelden. In het boekjaar 2019 werden geen onkosten gedeclareerd en werden geen vacatiegelden uitgekeerd.

Hoofd- en nevenfuncties 2019

Eric van der Burg is senator voor de VVD. Hij heeft als nevenfuncties voorzitter van Sociaal Werk Nederland, voorzitter Commissie Milieueffectrapportage, voorzitter van de Atletiekunie, bestuurslid Verzetsmuseum Amsterdam, voorzitter van de raad van toezicht van Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond, voorzitter van de raad van commissarissen Floriade Almere 2022 BV, bestuurslid Yvonne van Gennip Talent Fonds, voorzitter van de raad van toezicht van het Regio College (tot juli 2019), penningmeester van Stichting Life Goals (tot oktober 2019), fractievoorzitter van de VVD in de gemeenteraad van Amsterdam (tot mei 2019).

Leonard Bukenya is partner bij Aimforthemoon. Hij heeft geen verdere nevenfuncties.

Lucas Vos is president van Stolt Tanker Trading BV. Hij heeft als nevenfuncties lid van de Amsterdam Economic Board (tot 1 maart 2019), lid van de raad van toezicht van het Jeroen Bosch Ziekenhuis, voorzitter van de raad van toezicht van Royal Coster Diamonds (tot 1 december 2019), lid van de verkiezingsprogrammacommissie van de VVD en lid raad van toezicht van Royal Wagenborg.

Henry de Vries is hoogleraar huidinfecties bij de Universiteit van Amsterdam en geeft leiding aan de polikliniek voor huidinfecties bij het AMC/Dermatologie. Daarnaast is hij opleider van dermatologen bij de soa-polikliniek van de GGD Amsterdam. Hij heeft als nevenfuncties: lid Comité Vriendenfonds van de AMC Kunstcollectie, vertegenwoordiger namens Nederland bij International Union against Sexually Transmitted Infections (IUSTI) Europe, voorzitter multidisciplinaire nationale werkgroep ‘Lepra in Nederland’, voorzitter International Society for STD Research (ISSTD), voorzitter SKMS multidisciplinary medical specialist committee to develop a national STI guideline for specialist care, lid Gastmann-Wichers Stichting voor de leprabestrijding in Nederland, lid commissie voor HPV-vaccinatie van de Gezondheidsraad, bestuurslid Bethesda Stichting en bestuurslid Stichting Centrum voor Beeldende Kunst (CBK) Zuid-Oost.

Yolanda Weldring is Associate Europe Director bij Oxford HR en heeft verder geen nevenfuncties.

Anna Zakowicz is Deputy Bureau Chief and Director of Programs at AIDS Healthcare Foundation, European Bureau, member WHO Treatment Reference Group (TRG) in Europe, board member Together Against HIV (Estonia).

In 2019 afgetreden leden

Yvonne Wilders is voorzitter van de raad van bestuur van Alrijne Zorggroep. Zij heeft als nevenfunctie: lid raad van commissarissen en lid van de auditcommissie van woningcorporatie Eigen Haard.

Frank Miedema is hoogleraar bij het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Tot 1 maart was hij vicevoorzitter raad van bestuur en decaan van het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Hij heeft als nevenfuncties: secretaris van de Stichting Dondersfonds, bestuurslid van de Talma Eijckman Stichting, lid van de raad van toezicht van de UMC Utrecht Exploitatie BV, bestuurslid van de Stichting DTL, lid van de raad van toezicht RegMed XB, Lid van de raad van toezicht van USP, bestuurslid EBU, lid van de raad van bestuur van het CPCT, lid van de raad van bestuur van Beeld & Techniek, lid van de raad van toezicht van het Utrecht Science Park en ledenraad van SURF.

2.2.2. Raad van bestuur

De raad van bestuur bestuurt de stichting en legt verantwoording af aan de raad van toezicht. Kerntaken zijn: het strategisch beleid, de algehele coördinatie en de externe representatie. Ook is de raad van bestuur verantwoordelijk voor de inhoudelijke en financieel-administratieve kwaliteitsbewaking en het personeelsbeleid.

Het managementteam

Het managementteam (MT), bestaande uit de raad van bestuur en de managers, is verantwoordelijk voor het sturen van de organisatie, zowel wat betreft inhoud en processen als financiën. Het MT vergadert hierover driewekelijks. De besluiten worden vastgelegd in verslagen en een besluitenlijst. Door middel van de MT-flits op intranet brengt het MT de organisatie op de hoogte van de belangrijkste besprekingen en besluiten. Eind 2019 besloot het MT in 2020 transparanter te gaan vergaderen. De agenda met stukken van het MT wordt op het intranet geplaatst en per vergadering kan een medewerker als toehoorder de MT-vergadering bijwonen.

In 2019 werden de vacatures voor de manager Internationaal en manager Beheer & Services in september ingevuld. Het MT bestaat per 1 september 2019 uit:

- Mark Vermeulen – raad van bestuur
- Mirjam Krijnen – manager Internationaal
- Febe Deug – manager Nationaal

- Stefanie van Bruggen – manager Marketing & Communicatie
- Koos Boering – manager Beheer & Services

Er is een evenwichtige zetelverdeling in het MT tussen mannen en vrouwen: 40% man en 60% vrouw en dat is boven het minimale streefcijfer van 30% vrouwen.

Samenstelling raad van bestuur

De raad van bestuur wordt vanaf 1 december 2018 gevormd door Mark Vermeulen. Hij is verantwoordelijk voor het strategisch beleid en de externe vertegenwoordiging.

Evaluatie

De remuneratie- en voordrachtcommissie evalueert en beoordeelt de raad van bestuur jaarlijks. Dat gebeurt volgens het door de raad van toezicht in 2010 vastgestelde systeem. De basis voor dit gesprek is een zelfevaluatie over de gang van zaken en de resultaten van de voorgaande periode. Daarnaast maakt de commissie gebruik van een 360°-evaluatie op basis van een beknopte vragenlijst. Vanwege de bestuurderswisseling is in 2018 geen evaluatie uitgevoerd.

Nevenfuncties 2019

De nevenfunctie van de heer Mark Vermeulen is bestuurslid van de Stichting Loterijacties Volksgezondheid en bestuurslid bij Funders Concerned About AIDS (FCAA).

Bezoldiging directie

De raad van toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in mei 2016.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgen we de “Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht”.

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de functie vond plaats door Leeuwendaal met

behelp van het ODRP-functiewaarderingssysteem. Dit leidde tot een zogenoemde BSD-score van 465 punten met een maximaal jaarinkomen van € 138.020 (1 FTE/12 mnd.).

De voor de toetsing, aan het geldende maximum, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg voor Mark Vermeulen € 97.943 (1 FTE). Deze beloning bleef binnen het geldende maximum van € 138.020 per jaar. Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn bleven voor Mark Vermeulen, met een bedrag van € 120.762 binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag van € 194.000 per jaar.

Zij waarderen de constructieve samenwerking met de raad van bestuur, waardoor processen vaak op een prettige manier verlopen. Wel zijn ze zich bewust van hun rol en blijven ze een kritische gesprekspartner in de zaken die onze organisatie, en onze collega's in het bijzonder, aangaan. Zij zijn er trots op om op deze manier positief bij te kunnen dragen aan een gezonde en fijne werkplek voor alle collega's.

2.2.3. Ondernemingsraad

De ondernemingsraad behartigt de belangen van en voor de medewerkers. De ondernemingsraad bestaat uit Haitske van Asten (voorzitter), Dieuwke Bosmans, Sjoerd van Elsen, Bert Herberigs (secretaris), Salim Issa, Naroessa Jagessar, Jan Perdaems. Michaël Kensenhuis was tot september 2019 lid van de OR. Hij heeft de organisatie verlaten. Naroessa Jagessar was de eerstvolgende op de lijst verkozenen en zij is daarom per 1 september 2019 tot de OR toegetreden in de plaats van Michaël.

De ondernemingsraad heeft een vol en dynamisch jaar achter de rug waarin een aantal ingrijpende veranderingen heeft plaatsgevonden binnen onze organisatie. De ondernemingsraad heeft veel aandacht gegeven aan de ontwikkeling van het strategisch personeelsbeleid, het proces van verhuizing en de structuurverandering waarbij de nieuwe afdelingen Nationaal en Internationaal zijn ontstaan. Deze onderwerpen zijn nog volop in uitvoering en zullen ook in 2020 nog veel aandacht vragen.

De ondernemingsraad is blij dat het in 2019 is gelukt om voor ons belangrijke zaken te agenderen, met positief gevolg. Zo namen zij onder meer het initiatief in het opstellen van een doorlopend sociaal plan, de vernieuwing van de RI&E en hebben ze de RvB aangespoord een strategisch personeelsbeleid op te stellen.

3. Financiën, risico's en uitvoering

3.1. Effectiviteit en doelmatigheid

De stichting werkt met opvolgende strategische meerjarenbeleidsplannen. Hierin wordt vastgelegd voor welk doel de middelen uit de fondsenwerving zijn bedoeld, hoeveel geld per doel nodig is en in welke vorm de middelen worden ingezet.

Jaarlijks wordt een werkplan met begroting opgesteld, waarin de beoogde resultaten per doelstelling zijn vastgelegd. De organisatie legt de kostenpercentages voor doelbesteding, werving en voor beheer en administratie vast. De realisatie wordt in beeld gebracht in de kwartaalrapportages, jaarrapportages en uiteindelijk gepubliceerd in het jaarverslag.

Het primaire doel van de organisatie is om de doelstellingen zo goed mogelijk te realiseren en daarvoor de benodigde middelen te werven. Uiteraard is het noodzakelijk om een reserve op te bouwen die de continuïteit van de organisatie waarborgt, conform de Richtlijn Reserves Goede Doelen van Goede Doelen Nederland. De organisatie beheert haar gelden op een niet-risicovolle wijze; er wordt geen gebruik gemaakt van beleggingen.

De organisatie werkt continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling. Een projectmanagementsysteem zorgt voor systematische monitoring en evaluatie. Er is een managementinformatiesysteem met kwartaal- en jaarrapportages. Sinds 2016 dragen we bij aan IATI (International Aid Transparency Initiative). Hiermee is informatie nog toegankelijker, begrijpelijker en makkelijker bruikbaar.

De organisatie beschikt over een risicoanalyse, waarbij is vastgesteld dat de voor de continuïteit van de organisatie gereserveerde middelen (continuïteitsreserve en overige reserves) voldoende zijn. De organisatie is blijvend alert op risico's om adequaat te kunnen reageren. Daarnaast worden risicoanalyses gemaakt voor alle subsidierelaties en is er een organisatie-brede risicomanagementsystematiek geïmplementeerd.

3.2. Financiën

3.2.1. Baten

De totale baten bedroegen in 2019 € 52,8 miljoen. Dit is € 8,9 miljoen meer dan in 2018 en € 0,6 miljoen meer dan begroot. De stijging wordt met name veroorzaakt door hogere bestedingen binnen het PITCH-programma en het Robert Carr Fund (RCF), zie hieronder. Door de hogere bestedingen konden we ook een hoger bedrag aan bijbehorende subsidiebatens inboeken.

De baten van particulieren daalden van € 10,9 miljoen in 2018 naar € 10,1 miljoen in 2019, en waren iets hoger dan begroot. Met name de baten uit nalatenschappen daalden: van € 2,3 miljoen in 2018 naar € 1,6 miljoen in 2019, maar waren € 0,5 miljoen hoger dan begroot. De baten uit donaties en giften zijn € 0,2 miljoen lager dan in 2018 en € 0,5 miljoen lager dan begroot. In meerjarig perspectief laten baten uit nalatenschappen een licht stijgende trend zien, de baten uit donaties en giften vertonen een licht dalende trend. De baten uit nalatenschappen zijn echter niet voorspelbaar en kunnen daardoor van jaar tot jaar fors verschillen.

De baten van andere organisaties zonder winststreven stegen van € 0,9 miljoen in 2018 naar € 1,5 miljoen in 2019. We ontvingen donaties van onder meer Elton John AIDS Foundation, Bill and Melinda Gates Foundation en het AmsterdamDiner.

3.2.2. Bestedingen aan de doelstellingen

Aan onze doelstellingen hebben we in 2019 € 49,9 miljoen besteed. Dit is € 8,9 miljoen meer dan in 2018 en € 1,0 miljoen minder dan begroot. De onderbesteding wordt grotendeels veroorzaakt door met name RCF. Dit betreft een verschuiving tussen jaren van de meerjarenbegroting.

De vertraging in 2016 bij de opstart van de nieuwe strategische partnerschappen met de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingszaken is in 2017 en 2018 deels ingelopen, maar heeft ook geleid tot een aangepaste planning voor de gehele vijfjarige periode. Binnen het programma PITCH is in 2018 een aangepaste begroting voor de jaren 2018-2020 formeel goedgekeurd, en een bijbehorende aangepaste liquiditeitsplanning. Circa € 3,8 miljoen aan bestedingen (op een totale meerjarenbegroting van 41 miljoen euro), die oorspronkelijk nog gepland stonden voor de jaren 2016-2018 zijn daardoor doorgeschoven naar 2019-2020. Dat betreft met name overmakingen naar partners die al wel in 2017 waren ingeboekt, maar nog niet volledig door hen waren besteed. Hierdoor is in 2019 uiteindelijk € 9,1 miljoen meer betaald dan in 2018 en € 1,0 miljoen minder dan begroot.

De bestedingen van het programma RCF zijn € 0,7 miljoen lager dan begroot. In 2018 hebben de bestaande donoren van RCF hun nieuwe verplichtingen voor de jaren 2019-2021 bekend gemaakt. De driejaarlijkse begroting groeit met circa 30% ten opzichte van de nu afgelopen periode, naar € 34 miljoen (US\$ 38,5 miljoen).

De bestedingen aan doelstelling 1 “Drastische afname hiv en soa’s in Nederland” zijn € 1,2 miljoen hoger dan begroot en stijgen van € 5,3 miljoen begroot naar € 6,5 miljoen gerealiseerd. De overschrijding wordt veroorzaakt door extra financiering van wetenschappelijk onderzoek.

De solvabiliteitsratio bedraagt per 31 december 2019 4,5 (31 december 2018: 3,7) en de liquiditeitsratio is onveranderd en bedraagt per 31 december 2019 1,4.

Doelstellingen 2 “Wereldwijd minder dan 200.000 nieuwe hiv-infecties” en 3 “Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling” zien wij vaak in samenhang binnen onze internationale programma’s. Hier waren de bestedingen lager dan de begroting: € 19,3 miljoen begroot en € 18,6 miljoen besteed (doelstelling 2) en € 15,6 miljoen begroot en € 14,5 miljoen besteed (doelstelling 3). De belangrijkste oorzaken hiervoor liggen bij de verschuivingen tussen de jaren binnen de programma’s PITCH en RCF, zoals hierboven al toegelicht.

Bij doelstelling 4 “Genezing van hiv” was de begroting € 2,2 miljoen en de uitgaven € 2,1 miljoen.

Bij doelstelling 5 “Bewustwording, draagvlak en volledige financiering aids- en soa-bestrijding” was € 8,6 miljoen begroot en kwamen de uitgaven op € 8,2 miljoen.

3.2.3. Overige bestedingen

We zijn in 2019 heel zorgvuldig omgegaan met onze bestedingen aan fondsenwerving en realiseerden een besparing van € 0,1 miljoen euro: we gaven € 2,8 miljoen uit terwijl we € 2,9 miljoen begroot hadden. Waar we onvoldoende vertrouwen hadden in de opbrengst van bepaalde campagnes hebben we besloten om zaken anders aan te pakken of niet te doen. Voor de lange termijn gaan we ervan uit dat de baten onder druk blijven staan, en dat wervingsmethodes die in het verleden voldoende geld opleverden, dat in de toekomst wellicht niet meer zullen doen.

De kosten voor beheer en administratie bleven nagenoeg gelijk ten opzichte van de begroting en bedroegen € 1,4 miljoen. Vanwege de groei van het aantal programma’s en toenemende eisen op gebied van compliance, projectmanagement en financiële beheersing is de organisatie op deze punten versterkt. Het percentage kosten beheer en administratie daalde ten opzichte van 2018 van

3,1% naar 2,6%. Het percentage zit daarbij aan de onderkant van de gewenste bandbreedte van 3 tot 6%.

3.2.4. Resultaat en reserves

Het resultaat bedroeg € 1,3 miljoen negatief, terwijl een negatief resultaat van € 3,0 miljoen was begroot. Het verschil wordt met name veroorzaakt door de verkoop van het pand op de Keizersgracht. De verkoop van het pand leverde € 2,6 miljoen op, netto baten van € 1,6 miljoen na aftrek van de boekwaarde. Daar stond tegenover dat de subsidies van overheden € 1,5 miljoen per saldo lager waren. Per saldo een positief effect van € 1,7 miljoen.

Jaarlijks vormen we bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen voor opbrengsten die specifiek gelabeld zijn en nog niet, of ten dele zijn besteed. Besteding van deze gelden in volgende jaren leidt tot een negatief resultaat, dat dan vervolgens weer gedekt wordt uit deze bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Ook in 2019 was dat het geval. Na alle afgesproken toevoegingen en onttrekkingen resulteert een saldo van € 1,2 miljoen dat wordt onttrokken aan de bestemmingsreserves, € 0,3 miljoen wordt onttrokken aan de bestemmingsfondsen en € 0,2 miljoen wordt toegevoegd aan de overige reserve. Het totale eigen vermogen daalt met het negatieve resultaat van € 1,3 miljoen van € 11,7 miljoen eind 2018 naar € 10,4 miljoen eind 2019.

3.2.5. Kengetallen

Van de totale lasten hebben we 92,3% rechtstreeks besteed aan de doelstelling. Het bestedingspercentage ten opzichte van de totale baten was 94,6%.

Het kengetal kostenpercentage eigen fondsenwerving is sinds 2017 vervallen door de nieuwe baten indeling en de nieuwe opstelling voor wervingskosten. In plaats daarvan wordt het kengetal wervingskosten als percentage van de totaal geworven baten vermeld. In 2019 was dit 5,2% en in 2018: 5,9%.

Het kostenpercentage beheer en administratie is 2,6% en was in 2018 3,1%. De organisatie hanteert voor de kosten beheer en administratie 3 tot 6% van de totale lasten als norm. Vergeleken met de branchegenoten is het percentage relatief laag.

3.2.6. Toekomst

De begroting voor 2020 is als bijlage 2 opgenomen in de jaarrekening 2019. De totale baten voor 2020 zijn begroot op € 54,5 miljoen, een groei van € 2,2 miljoen ten opzichte van de begroting van 2019. De bestedingen aan de doelstellingen zullen groeien naar € 53,8 miljoen tegen € 49,9 miljoen gerealiseerd in 2019. De groei wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de ontwikkelingen in de programma's PITCH en RCF, zoals hierboven al toegelicht. Met name de doelstellingen 2 "Wereldwijd minder dan 200.000 nieuwe hiv-infecties" en 3 "Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling" zullen daardoor een groei in de bestedingen laten zien ten opzichte van 2019.

De in 2019 meevallende inkomsten uit nalatenschappen schatten we voor 2020 weer voorzichtig in, waardoor de begroting daalt ten opzichte van de realisatie in 2019. Onze bewustwordingsactiviteiten zijn er vooral op gericht hiv-aids weer hoger op de agenda te krijgen en mensen van de urgentie te doordringen. Zolang het algemene publiek aids ervaart als de zoveelste chronische ziekte die alleen nog ergens ver weg heerst, blijft de fondsenwerving moeizaam.

Onze strategische partnerschappen met de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (PITCH en Bridging the Gaps) vormen een substantieel deel van onze bestedingen. In 2020 komen deze programma's in het laatste jaar en zullen de uiteindelijke resultaten zichtbaar gaan worden. We zetten inmiddels volop in op een goede strategie voor de fondsenwerving voor onze organisatie na 2020. In 2019 is het nieuwe kabinetsbeleid op het terrein van internationale samenwerking verschenen en dat heeft geleid tot helderheid over nieuwe subsidiemogelijkheden voor de jaren na 2020.

We gaan door als fondsmanager voor RCF, het Robert Carr Fund, en zijn in 2019 gestart met de derde driejarige financieringsronde.

De begrote kosten voor beheer en administratie liggen bijna gelijk aan de realisatie in 2019. We willen in 2020 ons hele systeem van kostentoerekening herijken. Dit kan mogelijk leiden tot een andere wijze van toerekening van personeels- en organisatiekosten aan de diverse programma's en aan beheer en administratie.

De organisatie zal in 2020 veranderen. 2020 is het laatste jaar van de programma's PITCH en Bridging the Gaps. Halverwege 2020 zal duidelijk worden welke programma's vanaf 2021 uitgevoerd kunnen worden en welke verdeling van kosten hiermee gemoeid zijn. In 2021 zullen er afrondende werkzaamheden worden uitgevoerd voor de programma's PITCH en Bridging the Gaps.

Zoals toegelicht bij Continuïteit en de toelichting bij Gebeurtenissen na balansdatum in de jaarrekening hebben de Covid-19-uitbraak en maatregelen die door diverse overheden naar aanleiding daarvan zijn genomen om het virus in te perken, geen materiële gevolgen gehad voor onze organisatie in de eerste 4 maanden van 2020.

Wij zijn in nauw contact met onze subsidiegevers/donoren over de gevolgen die corona aan onze kant en zowel aan hun kant die zich mogelijk kunnen voordoen. ok begeleiden wij onze samenwerkingspartners zo goed mogelijk in wat er op hen afkomt en zijn we aan het kijken of en als er maatregelen worden genomen in hun landen wat dat dan voor invloed heeft op onze resultaten. Er is sprake van een meerjarige subsidierelatie met BuZa vanuit de financiering van de strategische partnerschappen 2016 – 2020. De bedragen voor 2020 zijn al beschikt via de verleningsbeschikking. Van RIVM is ook een verleningsbeschikking ontvangen voor de periode 2020.

Wij zien in 2020 bij de particulieren niet meer opzeggingen van donateurs dan normaal. Tevens zien we nu geen daling van de baten nalatenschappen.

Aidsfonds is vaste beneficiënt van de Nederlandse Postcode Loterij (NPL). Op basis van een meerjarige overeenkomst ontvangt Aidsfonds tot en met 2020 een vaste bijdrage. Er is geen aanleiding dat de NPL deze bijdrage niet zal uitkeren.

De organisatiekosten en langlopende verplichtingen zijn met name de huurverplichtingen en de personele lasten. In de personele lasten is sprake van met name vast personeel, gebaseerd op de projecten die Aidsfonds uitvoert.

Wij verwachten in 2020 geen problemen in onze liquiditeitspositie. Er is ook in het eerste kwartaal van 2020 een voorschot voor financiering van de programma's ontvangen, waardoor de liquiditeitspositie eind maart in totaal ruim € 30 miljoen bedroeg.

Wij verwachten dat de baten en het resultaat in de resterende maanden van 2020 verder zouden kunnen verslechteren door de Covid-19-uitbraak. Dit is wel afhankelijk van de periode waarin de gebieden waarin wij actief zijn worden blootgesteld aan Covid-19 en in hoeverre overheidsmaatregelen worden verlengd, uitgebreid of afgebouwd. Als de Covid-19-pandemie echter langer aanhoudt, kan dit eventueel opnieuw moeten worden beoordeeld en kan dit ingrijpende gevolgen hebben.

3.3. Risicomanagement

Geen enkele organisatie werkt zonder risico's. Wel streven we ernaar om het risico dat wij onze doelstellingen niet halen zo veel mogelijk te beperken. In 2019 is onze risicobereidheid beter gedefinieerd, zodat medewerkers duidelijkere handvatten hebben om risico's te hanteren. We hebben onze risico's benoemd, preventieve en corrigerende maatregelen in kaart gebracht en (gedeeltelijk) geïmplementeerd, zowel op organisatieniveau als binnen onze programma's. Hiermee willen we strategische risico's nemen en onnodige risico's verkleinen.

De mogelijke gevolgen van Covid-19 voor onze organisatie

Zoals toegelicht in de jaarrekening bij de Continuïteit en Gebeurtenissen na balansdatum in de jaarrekening hebben de Covid-19-uitbraak en maatregelen die door diverse overheden naar aanleiding daarvan zijn genomen om het virus in te perken nog geen gevolgen gehad voor onze onderneming in de eerste 4 maanden van 2020. Naast de reeds bekende effecten leidt de macro-economische onzekerheid tot verstoring van de economische activiteit en is het onbekend wat de eventuele gevolgen op langere termijn voor onze activiteiten zijn. De schaal en duur van deze pandemie blijven onzeker, maar zullen naar verwachting ingrijpende gevolgen hebben voor onze activiteiten.

De belangrijkste risico's die voortvloeien uit de huidige onzekere situatie inzake Covid-19 zijn:

- Het realiseren en verantwoording van de tegenprestaties en de uren voor de subsidiegevers in 2020;
- Lock down in de gebieden waar onze partners werkzaam zijn, waardoor de afgesproken activiteiten niet uitgevoerd kunnen worden.
- Afnemende baten van particuliere donateurs door de verslechterende economische vooruitzichten;
- De beschikbaarheid van de subsidies voor de programma's 2021-2025.

3.3.1. Onze baten

We lopen voortdurend het risico dat we minder baten krijgen dan voorzien, of dat we deze pas later zullen krijgen. Dit wordt scherp gemonitord. We maken ook pas geld over naar partners nadat het door ons is ontvangen. Tevens onderzoeken we voortdurend nieuwe opties voor het anders opzetten en financieren van onze organisatie en onze projecten.

3.3.2. Onze medewerkers

Naast onze financiële middelen zijn de medewerkers het kapitaal van de organisatie. We zetten in op een goede match tussen taken en talenten, zodat onze medewerkers optimaal tot hun recht komen. We besteden veel aandacht aan interne communicatie en

informerende onze medewerkers goed. We bespreken vacatures op MT-niveau en kijken daarbij naar de beste, interne of externe, oplossing. We investeren in opleiding en ontwikkeling en stellen daarbij prioriteiten die in het belang zijn van de organisatie en van de individuele medewerkers. We gaan in 2020 verder met de ontwikkeling van leiderschap. We besteden veel aandacht aan gezond aan het werk zijn én blijven.

3.3.3. Onze strategie

Met ons strategisch plan voor de jaren 2018-2021 “Geen tijd te verliezen: focussen, versnellen en aanjagen” hebben we vastgesteld hoe we onze doelstellingen willen bereiken. Ons jaarplan 2020 is volledig in lijn met dit plan opgesteld. We bekijken voortdurend of er nieuwe ontwikkelingen zijn die een heroverweging van onze strategie nodig maken. Daarnaast beoordelen we met wetenschappelijk en evaluatieonderzoek of onze strategie juist wordt uitgevoerd en het gewenste effect heeft.

3.3.4. Soa Aids Nederland

Het RIVM, waarvan wij onze instellingssubsidie ontvangen, is bezig met een staatssteunonderzoek, waarin alle door hen gesubsidieerde activiteiten tegen het licht worden gehouden. Duidelijk is geworden dat de lespakketten Lang Leve de Liefde niet meer gesubsidieerd kunnen worden door RIVM. Wij zijn in nauw overleg met het RIVM en VWS over andere mogelijke risicogebieden.

Uit externe consultaties is positieve waardering uitgesproken over ons als hét kennis- en expertisecentrum op het gebied van soa's en hiv, over onze innovatieve communicatie- en interventiestrategieën, ons grote netwerk en toegang tot zowel professionals als community's en onze lobbycapaciteit. Tegelijkertijd vroegen de stakeholders om meer samenhang in onze aanpak in het veld en om impact. Dat hebben we gerealiseerd door ons meer te richten op twee belangrijke thema's in hiv- en soa-preventie: e-health en mensen met minder gezondheidsvaardigheden.

Ook hebben we ons werk toegespitst op onze nieuwe strategische doelen, die grotendeels samenvallen met het Nationale Actieplan Soa, Hiv en seksuele gezondheid. Het gehele veld heeft meegewerkt aan dit actieplan, wat de realisatie van deze doelen versterkt. Met de GGD'en is een jaaragenda opgesteld, inclusief regiobezoeken met workshops en themabijeenkomsten op maat. Als trekker van de beweging "Nederland naar O!" willen we als eerste land ter wereld nul nieuwe hiv-infecties bereiken.

3.3.5. Onze partners

De organisaties die wij subsidiëren, selecteren we zorgvuldig. Wij kiezen voor het steunen van groepen of netwerken van groepen die kwetsbaar zijn voor hiv en soa's. Dat is het meest effectief voor het bestrijden van hiv en soa's en voor het borgen van seksuele en reproductieve rechten. In veel landen worden juist deze groepen vaak gediscrimineerd en gemarginaliseerd en daardoor gehinderd in hun organisatieontwikkeling. Deze organisaties zijn niet altijd volwassen of sterk, en dat maakt het werken met hen risicovol.

Met onze jarenlange ervaring op het gebied van verstrekking van financiële bijdragen en programmaondersteuning hebben we veel kennis en ervaring in huis om mismanagement en fraude zo vroeg mogelijk te signaleren en aan te pakken. In nauwe samenwerking met de betreffende partner sturen we op tijd bij waar dat nodig is en schakelen we bij serieuze fraudesignalen een onafhankelijk accountant in, zodat we kunnen vaststellen of er daadwerkelijk sprake is van fraude of mismanagement.

Soms blijkt de financiële administratie wel te kloppen, maar is de capaciteit van de organisatie op financieel gebied heel zwak en is het gebruikte financiële systeem niet voldoende geschikt. We helpen deze organisaties dan bij het verbeteren van hun financiële administratie.

In een enkel geval, waar daadwerkelijk sprake is van fraude of mismanagement bij de organisatie die we subsidiëren, kunnen we het geld terugvorderen en doen we, indien relevant, aangifte.

3.3.6. Integriteitsschendingen

De organisatie beschikt over het "*Beleid inzake integriteitsschendingen*", dat betrekking heeft op onze externe relaties. Voorts hebben we gedragscodes betreffende mensenhandel en uitbuiting van kinderen. Medewerkers volgen trainingen om effectief gebruik te maken van deze instrumenten. Een grote groep collega's is ook in 2019 verder getraind op het gebied van morele oordeelsvorming.

In de afgelopen jaren hebben wij geen gevallen ontdekt of meldingen gekregen van uitbuiting of seksueel wangedrag. Wel zijn er enkele voorvallen geweest van financiële aard. Er is een fraudegeval bij een partner, waarbij er nog onderzocht wordt hoe we de schade kunnen verhalen op ex-medewerkers van deze partner.

3.3.7. Onze doelgroepen

We werken veel met groepen die kwetsbaar zijn en gevaar lopen, zoals homomannen in landen waar homoseksualiteit een misdaad is, of werkers in de seksindustrie, wat in veel landen strafbaar is. Dit betekent dat we de identiteit van onze doelgroepen en partners moeten beschermen. Tegelijkertijd willen we transparant zijn. Een moeilijk evenwicht. Vanaf 2016 publiceren we al onze activiteiten volgens de IATI-standaard op internet. Om kwetsbare mensen te beschermen, werken we met richtlijnen die bepalen welke informatie wel en niet openbaar mag worden.

3.3.8. Onze organisatie

Wij zijn ISO 9001 2015-Partos-gecertificeerd (versie 2018) en werken volgens intern afgesproken ISO-procedures om de kwaliteit van ons werk te waarborgen en risico's te ondervangen.

3.3.9. Wet- en regelgeving

De organisatie voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming en heeft

verwerkingsregisters per organisatieonderdeel waar met persoonsgegevens wordt gewerkt. Gezien de aard van onze werkzaamheden gaat het daarbij soms om zogeheten gevoelige persoonsgegevens. Door een externe partij zijn bij die onderdelen waar de grootste risico's liggen analyses uitgevoerd en plannen van aanpak opgesteld. Deze werkzaamheden worden in 2020 gecontinueerd. De organisatie heeft verwerkersovereenkomsten, een cookiebeleid en privacyverklaringen die aan de AVG voldoen. In 2019 is géén melding gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens van een datalek.

Continuïteitsreserve

Effectieve en efficiënte besteding van de middelen staat centraal in ons financieel beleid. Daarnaast is het noodzakelijk om vermogen aan te houden om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Dit betreft zowel de verplichtingen ten aanzien van personeel en organisatie als de noodzaak om de financiële bijdragen aan derden te continueren.

Voor het merk Aidsfonds zal op basis van de ontwikkelingen in 2020 opnieuw de omvang van de reserve bepaald worden op basis van een risico-inventarisatie. Voor 2019 is de continuïteitsreserve ongewijzigd ten opzichte van de stand begin 2019 en bedraagt eind 2019 in totaal € 2.893.000. Voor het merk Soa Aids Nederland wordt de continuïteitsreserve gevormd door de egaliseringsreserve van maximaal 10 procent van de jaarlijkse kosten die door de subsidiegever, RIVM, zijn toegestaan. In 2019 is er een onttrekking geweest van € 88.000 en komt de reserve op € 139.000.

De continuïteitsreserve mag conform de Richtlijn “Financieel Beheer Goede Doelen” van Goede Doelen Nederland, opgenomen in het CBF-reglement, maximaal 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie bedragen: € 22,0 miljoen. De huidige continuïteitsreserve valt ruimschoots binnen dit maximum.

De baten van Aidsfonds komen uit meerdere bronnen. Het Aidsfonds heeft substantiële baten uit verschillende vormen van fondsenwerving. Daarnaast ontvangen de merken gelden van Nederlandse en buitenlandse overheden en van particuliere

fondsen, waaronder loterijen. Door deze spreiding van inkomstenbronnen is het risico dat alle baten tegelijkertijd wegvallen beperkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

De totale impact van de uitbraak van het coronavirus op onze doelstellingen op lange termijn is onduidelijk. De ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd en mitigerende maatregelen worden genomen voor de ontstane risico's. De verwachting is niet dat de baten op korte termijn materieel lager zullen zijn door deze uitbraak. De continuïteit is gewaarborgd. Op lange termijn zou dit een effect kunnen hebben op de baten van particulieren en beschikbare overheidssubsidies.

4. Statutaire en overige gegevens

Rechtsvorm

De Stichting Aidsfonds – Soa Aids Nederland heeft haar zetel in de gemeente Amsterdam. De stichting werkt vanuit een visie, missie en strategie en draagt dit uit via de merken Aidsfonds en Soa Aids Nederland.

Statutaire doelstellingen

De stichting heeft als statutaire doelstellingen:

- het stimuleren en vergroten van de omvang en de kwaliteit van de Nederlandse bijdrage aan:
  1. de nationale en de internationale strijd tegen hiv/aids en andere soa's en
  2. de ondersteuning en zorg voor mensen die leven met hiv/aids of een andere soa;
- het voortzetten en verder ontwikkelen van de doelstellingen van de stichtingen waaruit de stichting is voortgekomen: Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland, Stichting STOP AIDS NOW! en de Stichting Aidsfonds – Soa Aids Nederland (voorheen Stichting Aids Fonds – STOP AIDS NOW! – Soa Aids Nederland);
- en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De stichting probeert haar doelstellingen onder meer te verwezenlijken door:

- pleitbezorging: verder ontwikkelen en stimuleren van de uitvoering van het nationaal en internationaal aids- en soa-beleid;
- fondsenwerving: ontwikkelen en uitvoeren van fondsenwervende activiteiten ter financiering van concrete activiteiten op het terrein van de nationale en internationale strijd tegen hiv/aids en andere soa's;
- fondsenbesteding: financiële steun verlenen aan activiteiten van organisaties op het terrein van de aan hiv/aids en/of soa gerelateerde zorg, preventie en onderzoek;

- voorlichting: bevorderen van de betrokkenheid van de Nederlandse samenleving bij mensen met
- hiv/aids en andere seksuele overdraagbare aandoeningen en het beleid ter zake daarvan, door middel van bijvoorbeeld scholing, advisering en het organiseren van bijeenkomsten;
- uitvoering: ontwikkelen en uitvoeren van programma's gericht op het publiek, of specifieke groepen daarbinnen, professionals en overheden.

Inschrijving Kamer van Koophandel

De Stichting Aidsfonds – Soa Aids Nederland is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam onder nummer 41207989.

Rangschikking Successiewet 1956

De Stichting Aidsfonds – Soa Aids Nederland is door de Inspecteur van de Belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), zoals bedoeld in artikel 24, lid 4 van de Successiewet 1956 (RSIN 008649273).

Contact

Aidsfonds – Soa Aids Nederland
Condensatorweg 54
1014 AX AMSTERDAM
020-626 26 69

B. JAARREKENING

Balans per 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

(in euro's x 1.000)	Toelichting	31 december 2019	31 december 2018
Activa			
Vaste Activa			
Immateriële vaste activa	1	362	347
Materiële vaste activa	2	924	1.187
		1.286	1.534
Vlottende Activa			
Vorderingen	3	12.558	7.603
Liquide middelen	4	33.425	33.794
		45.983	41.396
Totaal Activa		47.269	42.930
Passiva			
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve	5	2.893	2.893
Bestemmingsreserves	6	4.023	5.217
Overige reserve	7	2.213	2.007
		9.129	10.117
<i>Fondsen</i>			
Bestemmingsfondsen	8	1.286	1.606
		10.416	11.722
Schulden			
Langlopende schulden	9	5.006	680
Kortlopende schulden	10	31.847	30.528
		36.853	31.208
Totaal Passiva		47.269	42.930

Staat van baten en lasten over 2019

(in euro's x 1.000)		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten				
Baten van particulieren	11	10.110	10.050	10.931
Baten van bedrijven	12	17	0	9
Baten van loterijorganisaties	13	3.453	3.450	3.486
Subsidies van overheden	14	36.019	37.509	28.410
Baten van andere organisaties zonder winststreven	15	1.490	1.008	949
Totaal geworven baten		51.089	52.017	43.785
Baten als tegenprestatie van de levering van producten en/of diensten	16	107	243	166
Baten overig	17	1.618	0	0
Som der baten		52.814	52.260	43.950
Lasten				
Besteed aan doelstellingen				
Doelstelling 1: Drastische afname hiv en soa's in NL	18	6.521	5.331	6.203
Doelstelling 2: Wereldwijd minder dan 200.000 hiv infecties	19	18.605	19.339	12.484
Doelstelling 3: Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling	20	14.529	15.589	14.075
Doelstelling 4: Genezing HIV	21	2.089	2.167	1.451
Doelstelling 5: Bewustwording, draagvlak en financiering aids en soa bestrijding	22	8.193	8.551	6.810
		49.938	50.977	41.022
Werving baten	23	2.764	2.918	2.603
Beheer en administratie	24	1.428	1.350	1.406
Som der lasten		54.129	55.245	45.031
Saldo voor financiële baten en lasten		-1.316	-2.985	-1.080
Saldo financiële baten en lasten	25	9	0	13
Saldo van baten en lasten		-1.307	-2.985	-1.068
Resultaatbestemming				
Toevoeging/onttrekking aan:				
- continuïteitsreserve		0	0	88
- bestemmingsreserves		-1.194	-2.985	-2.105
- overige reserve		206	0	1.161
- bestemmingsfondsen		-319	0	-212
		-1.307	-2.985	-1.068

Kasstroomoverzicht over 2019

(in euro's x 1.000)		2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo van baten en lasten		-1.307	-1.068
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen	1	269	246
- Mutaties voorzieningen		0	-112
- Mutaties langlopende projectverplichtingen	9	4.326	-1.492
Veranderingen in werkkapitaal:			
- Mutaties vorderingen en overlopende activa	3	-4.955	-1.767
- Mutaties overige schulden en overlopende passiva	10	1.320	5.773
Totaal		-347	1.581
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Aanpassingen voor:			
Mutaties materiële activa	2	118	-24
Mutaties immateriële activa	1	-140	-255
Totaal		-22	-279
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
		0	0
Mutatie liquide middelen		-369	1.302
Stand liquide middelen 01-01	4	33.794	32.492
Stand liquide middelen 31-12	4	33.425	33.794
		-369	1.302

Het kasstroomoverzicht wordt tegen de indirecte methode bepaald.

De investeringsactiviteiten hebben betrekking op de materiele en de immateriële vaste activa.

De nummering verwijst naar de toelichting balans per 31 december 2019.

Toelichting waarderingsgrondslagen

Vestigingsadres

Sichting Aidsfonds – Soa Aids Nederland is gevestigd op de Condensatorweg 54 te Amsterdam. De Stichting is opgenomen in het handelsregister onder KvK nummer 41207989.

Activiteiten

Voor de periode 2018-2021 is een strategisch meerjarenplan vastgesteld: ‘Geen tijd te verliezen – focussen, versnellen en aanjagen’. Sinds 2018 werken we aan de volgende strategische doelen:

1. Drastische afname vijf grote soa's en nul nieuwe hiv-infecties in Nederland
2. Wereldwijd minder dan 200.000 nieuwe hiv-infecties
3. Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling
4. Genezing van hiv
5. Bewustwording, draagvlak en volledige financiering voor de aids- en soa-bestrijding

De bestedingen aan de doelstellingen zijn over deze vijf strategische doelen verdeeld.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten (verkrijgings- of vervaardigingsprijs). De balans is opgesteld na resultaatbestemming. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de Raad van Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Aidsfonds – Soa Aids Nederland. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. De transacties in USD van het Robert Carr Fund zijn verwerkt met een gemiddelde jaarkoers.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten. Er is geen sprake van niet-monetaire activa in vreemde valuta.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Covid-19

Er bestaat geen materiële onzekerheid over het vermogen van de onderneming om haar activiteiten voort te zetten, ook al zullen de gevolgen van Covid-19 naar verwachting ingrijpend, zij het onzeker zijn. Bijvoorbeeld voor wat betreft toekomstige prestaties, de activiteiten van onze organisatie en prestaties van onze partners in het buitenland.

De directie heeft maatregelen genomen om met de Covid-19 gebeurtenissen en onzekerheden om te gaan, door het mogelijk te maken om vanuit huis te werken.

De huidige liquiditeit waarover de onderneming beschikt is voldoende om haar verplichtingen na te komen en haar lopende activiteiten te financieren.

Zie verdere toelichting bij Gebeurtenissen na balansdatum.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Bedrijfsgebouwen en overige vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De Stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Waardering van nalatenschappen

De opbrengst uit nalatenschappen wordt genomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Financiële instrumenten

Aidsfonds – Soa Aids Nederland maakt geen gebruik van complexe financiële instrumenten. Financiële instrumenten omvatten uitsluitend vorderingen, liquide middelen, crediteuren en overige te betalen posten. Zij worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd. De reële waarde benadert de boekwaarde.

De rente- en kasstroomrisico's zijn uiterst beperkt. De Stichting heeft geen langlopende schulden die rentedragend zijn. De kredietrisico's zijn eveneens uiterst beperkt. Alle liquide middelen worden aangehouden bij zogeheten systeembanken in Nederland.

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Beleid continuïteitsreserve en egalisereserve

Effectieve en efficiënte besteding van de middelen staan centraal in het financieel beleid. Daarnaast is het noodzakelijk om vermogen aan te houden om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Dit betreft zowel de verplichtingen ten aanzien van personeel en organisatie als de noodzaak om de financiële bijdragen aan derden te continueren.

Voor het merk Aidsfonds zal op basis van de ontwikkelingen in 2020 opnieuw de omvang van de reserve bepaald worden op basis van een risico inventarisatie. Voor 2019 is de continuïteitsreserve ongewijzigd ten opzichte van de stand begin 2019 en bedraagt eind 2019 in totaal € 2.893.000.

De continuïteitsreserve mag conform de Richtlijn 'Financieel Beheer Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland, opgenomen in het CBF-reglement, maximaal 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie bedragen: € 22,0 miljoen. De huidige continuïteitsreserve valt ruimschoots binnen dit maximum.

Voor het merk Soa Aids Nederland wordt een egalisereserve van maximaal 10 procent van de jaarlijkse kosten door de subsidiegever, RIVM, toegestaan. Deze is als bestemmingsfonds opgenomen. In 2019 is er een onttrekking geweest van € 88.000 en komt de egalisereserve op € 139.000.

De inkomsten van Aidsfonds komen uit meerdere bronnen. Het Aidsfonds heeft substantiële inkomsten uit verschillende vormen van fondsenwerving. Daarnaast ontvangen de merken gelden van Nederlandse en buitenlandse overheden en van particuliere fondsen, waaronder loterijen.

Door deze spreiding van inkomstenbronnen is het risico dat alle inkomsten tegelijkertijd wegvallen beperkt.

Reserves en fondsen

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserves is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfondsen betreffen de middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen nominale waarde.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden indien nodig na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

De Stichting genereert geen langjarige structurele eigen inkomsten. Subsidies van overheden worden altijd voor een periode van meerdere jaren toegekend, en zijn in die zin als structureel te beschouwen. De vaste bijdragen van loterij-organisaties worden eveneens steeds voor een periode van meerdere jaren toegekend; daarnaast ontvangt de Stichting incidentele extra bijdragen. Baten van particulieren zijn deels structureel, gebaseerd op langlopende incasso-toezeggingen. Overige baten van particulieren, inclusief de baten uit nalatenschappen, en van bedrijven en organisaties zonder winststreven zijn grotendeels incidenteel van aard.

Ontvangen subsidies

Ontvangen subsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt.

Verleende subsidies

Aidsfonds – Soa Aids Nederland verleent subsidies met gelden die zijn ontvangen van donateurs (opbrengsten fondsenwerving) en van loterijen. Verleende subsidies worden als kosten in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment dat de subsidieverplichting is aangegaan, onder voorbehoud dat de Stichting de daarvoor bedoelde financiële middelen daadwerkelijk heeft ontvangen van donateurs, loterijen en andere financiers.

Dit betekent in de praktijk dat subsidieverplichtingen pas worden aangegaan als er voldoende zekerheid is dat de benodigde gelden hiervoor ontvangen zullen worden van donateurs en van loterijen.

Als fundmanager van het Robert Carr Civil Society Network Fund (RCF) verleent Aidsfonds – Soa Aids Nederland financiële bijdragen aan internationale netwerken. Op basis van financiële toezeggingen van de funders (donoren) van RCF gaat de Stichting voorlopige verplichtingen aan met grantees (subsidie-ontvangers) onder het nadrukkelijke voorbehoud van daadwerkelijke ontvangst van de financiële middelen van de funders. De aangegane verplichtingen jegens de grantees worden daarom pas als kosten geboekt op het moment dat de financiële middelen van de funders van RCF zijn ontvangen.

Financiële overdrachten vanuit overheidsgefinancierde internationale programma's

Aidsfonds – Soa Aids Nederland voert een aantal meerjarige internationale programma's uit die geheel of grotendeels gefinancierd worden door overheden, waaronder de strategische partnerschappen met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hiervoor zijn tussen Aidsfonds – Soa Aids Nederland en de betreffende overheden meerjarige inhoudelijke en financiële afspraken gemaakt.

Voor de uitvoering van deze programma's sluit de Stichting meerjarige contracten met samenwerkingspartners, waaronder afspraken over financiële overdrachten vanuit Aidsfonds – Soa Aids Nederland aan deze partners.

Deze financiële overdrachten worden als kosten in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment dat daadwerkelijke bevoorschotting plaatsvindt vanuit Aidsfonds – Soa Aids Nederland aan de partnerorganisaties en er bevoorschotting heeft plaatsgevonden vanuit de betreffende overheid aan Aidsfonds – Soa Aids Nederland.

Kostentoerekening

Kosten worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten, en beheer en administratie op basis van de volgende maatstaven:

- direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend;
- middels de urenverantwoording gekoppeld aan een integraal uurtarief worden de uitvoeringskosten van de eigen organisatie toegerekend.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

Onder uitvoeringskosten van de eigen organisatie wordt verstaan personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten inclusief afschrijvingen. De verdeling van de uitvoeringskosten eigen organisatie over de programma's en projecten vindt plaats op basis van de werkelijke geschreven uren op de betreffende programma's en projecten.

Personeelsbeloningen

Personeelsbeloningen (lonen, sociale lasten, enz.) vormen geen aparte regel in de staat van baten en lasten. Deze kosten zijn opgenomen in andere onderdelen van de staat van baten en lasten. Voor nadere specificatie wordt verwezen naar de Toelichting lastenverdeling in de jaarrekening. Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De pensioenregeling van Aidsfonds – Soa Aids Nederland is ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Naast de premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

Kosten beheer en administratie

Kosten beheer en administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. Goede Doelen Nederland heeft aanbevelingen opgesteld voor de berekening van deze kosten. Aidsfonds – Soa Aids Nederland volgt die aanbevelingen en heeft de volgende onderdelen ondergebracht in de post beheer en administratie:

- management: uitvoeringskosten van de directeuren en de managers, voor zover zij niet direct in het kader van de doelstelling zijn uitgevoerd, overeenkomstig de urenverantwoording.
- bedrijfsvoering: uitvoeringskosten van het team Services (facilitaire zaken, evenementenorganisatie), voor zover zij niet direct in het kader van de doelstelling zijn uitgevoerd, overeenkomstig de urenverantwoording,
- financiën / controlling, overeenkomstig de urenverantwoording.

De organisatie streeft ernaar om de kosten beheer en administratie te beperken tot tussen 3% en 6% van de totale lasten.

De uitvoeringskosten van de afdelingen Personeelszaken, Automatisering, Documentatie en Kwaliteit & Leren worden aan de doelstelling, aan de werving van baten en aan beheer en administratie toegerekend, naar rato van de personeelsformatie van elk onderdeel.

Huur- en operational leasecontracten

Er kunnen huur- en/of leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de organisatie ligt. Deze contracten worden verantwoord als huur of operationele leasing. Huur- en leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, trekning houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Koersverschillen

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode dat zij zich voordoen. Voor het Robert Carr Fund worden fondsen ook in US dollar aangehouden en geadministreerd. De activa en passiva worden gewaardeerd in euro tegen de koers per balansdatum, de baten en lasten worden gewaardeerd met de gemiddelde koers over het jaar. Het (on) gerealiseerde koersresultaat wordt verwerkt in de staat van baten en lasten.

Kosten fondsenwerving en kosten bewustwording

Voor Aidsfonds – Soa Aids Nederland zijn maatschappelijke kennis over de aidsproblematiek en het realiseren van maatschappelijke betrokkenheid belangrijke voorwaarden om de doelstelling te realiseren. Om deze reden wordt bij fondsenwervende activiteiten hieraan aandacht besteed.

Bij de formulering van de strategie 2018-2021 en het opstellen van de begroting 2019 is de doelstelling Bewustwording onderdeel geworden van de nieuwe strategische doelstelling Bewustwording, draagvlak en volledige financiering voor aids en soa bestrijding. Ook is de aanpak van onze fondsenwerving veranderd. Bij het opstellen van de strategie is voor de begroting 2018 het verdelingspercentage daarom opnieuw beoordeeld door de Raad van Bestuur en worden de bij particuliere fondsenwerving betrokken kosten voor 31% procent aangemerkt als kosten in het kader van de doelstelling. Dit percentage is in de begroting 2019 en de jaarrekening 2019 ongewijzigd gebleven.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Toelichting balans per 31 december 2019

(in euro's x 1.000)

1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Waarde 1 jan.	Investering	Afschrijving	Desinvest.	Waarde 31 dec.
Software					
2019	347	140	-125	0	362
2018	196	255	-103	0	347

2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Waarde 1 jan.	Investering	Afschrijving	Desinvest.	Waarde 31 dec.
Gebouwen	977	0	-21	-955	0
Inrichting	135	848	-69	-106	809
Inventaris	36	1	-13	-25	0
Hardware	39	119	-42	0	116
2019	1.187	969	-145	-1.086	925
2018	1.305	24	-143	0	1.187

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen	Inrichting & inventaris	Software	Hardware
50 jaar	7 jaar	5 jaar	3 jaar

De materiële en immateriële vaste activa betreffen uitsluitend activa bestemd voor de bedrijfsvoering. De gebouwen behoorden tot de middelen van het Aidsfonds – Soa Aids Nederland en zijn in 2019 verkocht; in 2019 is het Aidsfonds – Soa Aids Nederland verhuisd naar een huurpand aan de Condensatorweg. De verbouwing en inrichting van het nieuwe huurpand zijn geactiveerd als investering. De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. De stichting heeft vastgesteld dat er op de balansdatum geen bijzondere waardeverminderingen zijn.

3 Vorderingen

	31-12-2019	31-12-2018
Loterijen	2.510	2.542
Erfenissen en legaten	1.931	1.807
Vorderingen inzake projectsubsidies	1.227	1.888
Te ontvangen rente	1	101
Debiteuren	121	422
Vooruitbetaalde kosten	6.655	607
Pensioenpremies	98	93
Diversen	16	143
	12.558	7.603

De vorderingen hebben een looptijd van minder dan een jaar.

4 Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
ING rekeningen (incl. US dollar rekening Robert Carr Fund)	11.708	5.536
ING Spaarrekeningen	1.324	7.952
ABN AMRO Spaarrekeningen	20.384	20.280
Collectegelden in kluis en kasgeld	9	27
	33.425	33.794

Het beheer van de financiële middelen is risicomijdend. Het minimaliseren van risico's betekent dat bij het sparen en/of beleggen de hoofdsom minimaal in stand moet worden gehouden en de risico's moeten worden gespreid. De financiële middelen worden niet in aandelen, bedrijfsobligaties, staatsobligaties en vastgoed belegd. Er wordt uitsluitend gebruik gemaakt van bankrekeningen, spaarrekeningen en deposito's. Om redenen van risicospreiding worden de middelen bij minimaal twee banken geplaatst. Bij de keuze voor een bank maken wij een afweging tussen rendement, risico's en verantwoord bankieren.

Het tegoed in US dollars van het Robert Carr Fund is omgezet naar euro met de wisselkoers per balansdatum.

Alle liquide middelen zijn vrij opeisbaar.

Reserves

	Stand per 1 januari	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31 december
Continuïteitsreserve	2.893	0	0	2.893
Bestemmingsreserves	5.217	3.249	-4.443	4.023
Overige reserves	2.007	206	0	2.213
2019	10.117	3.455	-4.443	9.129
2018	10.972	3.236	-4.092	10.117

5 Continuïteitsreserve

	Stand per 1 januari	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31 december
2019	2.893	0	0	2.893
2018	2.805	88	0	2.893

Effectieve en efficiënte besteding van de middelen staan centraal in het financieel beleid. Daarnaast is het noodzakelijk om vermogen aan te houden om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Dit betreft zowel de verplichtingen ten aanzien van personeel en organisatie als de noodzaak om de financiële bijdragen aan derden te continueren.

Voor het merk Aidsfonds zal op basis van de ontwikkelingen in 2020 opnieuw de omvang van de reserve bepaald worden op basis van een risico inventarisatie. Voor 2019 is de continuïteitsreserve ongewijzigd ten opzichte van de stand begin 2019 en bedraagt eind 2019 in totaal € 2.893.000. Voor het merk Soa Aids Nederland wordt een egaliseringsreserve van maximaal 10 procent van de jaarlijkse kosten door de subsidiegever, RIVM, toegestaan. Deze is als bestemmingsfonds opgenomen. In 2019 is er een onttrekking geweest van € 88.000 en komt de reserve op € 139.000.

De continuïteitsreserve mag conform de Richtlijn 'Financieel Beheer Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland, opgenomen in het CBF-reglement, maximaal 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie (uitvoeringskosten + aankopen en verwervingen voor fondsenwerving) bedragen: € 22,0 miljoen. De huidige continuïteitsreserve valt ruimschoots binnen dit maximum.

6 Bestemmingsreserves

	Stand per 1 januari	Toevoeging/ vrijval	Onttrekking	Stand per 31 december
Voorlichtingsmateriaal	31	0	-31	0
Verstreking financiële bijdragen en subsidies	2.988	3.236	-2.504	3.720
Big Data project ZOOM	91	0	-75	16
Toegekende projecten STOP AIDS NOW! in het kader van het Investeringsfonds	1.114	13	-840	287
Reserve financiering activa bedrijfsvoering	993	-993	0	0
2019	5.217	2.256	-3.450	4.023
2018	7.322	1.896	-4.001	5.217

Op bovenstaande bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur.

Voorlichtingsmateriaal

Deze reserve is aangewend voor de productie van voorlichtingsmateriaal (herdruk en digitaal).

Verstreking financiële bijdragen en subsidies

Het bestuur heeft deze bestemmingsreserve gevormd voor diverse bestedingsdoeleinden voor een totaal van € 3,7 miljoen. Hiervan is € 3,5 miljoen bestemd voor de vijf bestedingsdoelstellingen en €200.000 voor een meerjarige marketingstrategie.

Big Data project ZOOM

Deze reserve is gevormd voor het Big Data Project ZOOM.

Investeringsfonds STOP AIDS NOW! en toegekende projecten

Bij de samenvoeging van de merken Aidsfonds en STOP AIDS NOW! tot Aidsfonds is het Investeringsfonds STOP AIDS NOW! omgezet in bestemmingsreserves voor projecten gericht op jongeren en jonge vrouwen in ontwikkelingslanden. In totaal was € 1,7 mln toegekend voor de volgende projecten: TAFU (Oeganda – inmiddels TAFU2), FTT4000 (Zimbabwe – was TAFZ) en HE Kenia (was Victoria Lake project). Hier is in 2019 het Linking & Learning project bijgekomen (project dat alle kinderprojecten in de verschillende landen aan elkaar verbindt). Per 31 december 2019 is het totaal beschikbare saldo voor deze projecten nog 287k.

Reserve financiering activa bedrijfsvoering

Deze reserve is gevormd in verband met het kantoorpand dat eigendom is van de stichting. Na verkoop in 2019 is de reserve naar 0 teruggebracht.

7 Overige reserve

	Stand per 1 januari	Vrijval	Onttrekking	Stand per 31 december
2019	2.007	206	0	2.213
2018	845	1.252	-91	2.007

De toevoeging aan de overige reserve betreft het saldo van vrij besteedbare middelen dat nog niet is bestemd.

8 Bestemmingsfondsen

	Stand per 1 januari	Vrijval	Onttrekking	Stand per 31 december
Egalisatiereserve VWS/RIVM	199	28	-87	139
Hiv-bestrijding in ontwikkelingslanden	13	0	-13	0
MaxART II (Early Access to ART for All)	39	0	-39	0
Alarmfase hiv in Oost-Europa en Centraal-Azie	152	0	-146	6
Bill & Melinda Gates Foundation Strengthen and sustain Dutch engagement ODA for Health	63	167	-160	70
Robert Carr Fund	1.042	0	0	1.042
Dappere strijd tegen Aids (NPL)	0	5	-5	0
Project in overleg in te vullen	0	4	0	4
HIV Genezing Fonds / Next Generation	0	25	0	25
AmsterdamDiner 2012 (HIV & Livelihoods)	5	0	-5	0
AmsterdamDiner 2018	92	0	-92	0
Plonsfonds	1	0	-1	0
2019	1.606	229	-548	1.286
2018	1.817	1.516	-1.728	1.606

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de fondsen is aangegeven door derden.

Egalisatiereserve VWS/RIVM

De egalisatiereserve betreft gelden van de instellingssubsidie voor de programma's van Soa Aids Nederland die nog niet zijn besteed. Deze is bedoeld om verschillen tussen werkelijk gemaakte kosten en subsidiebedragen op te vangen. De egalisatiereserve is een buffer, waarmee tekorten in het ene jaar kunnen worden opgevangen met overschotten in het andere jaar.

Hiv-bestrijding in ontwikkelingslanden

De middelen uit dit fonds uit gelabelde giften van donateurs van STOP AIDS NOW! zijn in 2019 gebruikt voor project ART voor kinderen in Oeganda.

MaxART II (Early Access to ART for All)

De Nationale Postcode Loterij heeft € 2,0 miljoen toegekend aan het project MaxArt II, Early Acces to ART for All. Dit project is gestart op 1 juli 2014 en is afgelopen in 2018. Het resterende saldo is in 2019 in overleg met de Nationale Postcode Loterij overgeheveld naar midelen voor de HIV Selftest.

Alarmfase hiv in Oost-Europa en Centraal-Azie

De Nationale Postcode Loterij heeft ruim € 1,0 miljoen toegekend aan het project Alarmfase hiv in Oost-Europa en Centraal-Azie. Na de besteding van € 146.000 in 2019 resteert er per 31 december 2019 nog € 6.000 in dit fonds.

Project Bill & Melinda Gates Foundation

De Bill and Melinda Gates Foundation heeft in 2019 € 167.000 beschikbaar gesteld voor het project Strenghten and sustain Dutch engagment ODA for Health, er is in 2019 € 160.000 besteed. Het is een meerjarig project dat in 2018 van start is gegaan.

Robert Carr Fund

Een bestemmingsfonds is gevormd voor de overheveling van het saldo van de fase 2016-2018 voor de volgende fase 2019-2021. Besteding vindt plaats in de fase 2019-2021.

Dappere strijd tegen Aids

Dit fonds is gevormd met een financiële bijdrage van de Nationale Postcode Loterij.

Project in overleg in te vullen

Dit bestemmingsfonds is gevormd uit een geoormerkte giftwaarbij de besteding nog in overleg met de giftgever wordt bepaald.

HIV Genezing Fonds / Next Generation

Dit bestemmingsfonds is gevormd uit een geoormerkte gift voor onderzoek naar HIV genezing.

AmsterdamDiner 2012

De opbrengst van het AmsterdamDiner 2012 is bestemd voor een HIV & Livelihoods-project in Ethiopië. Dit project is beëindigd. Het restsaldo is toegevoegd aan de bestemmingsreserve HIV Self Testing & Quality.

AmsterdamDiner 2018

Een bestemmingsfonds is gevormd voor het bedrag dat nog niet was besteed in 2018. Besteding heeft plaatsgevonden in 2019. De opbrengst van het Amsterdam Diner 2018 was bestemd voor Proud Partner bijdragen, Healthy Entrepreneurs, Emergency Support Fund (in samenwerking met Elton John AIDS Foundation), High Risk High Gain Onderzoek en verder wetenschappelijk onderzoek.

9 Langlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
Toegezegde financiële bijdragen 2-5 jaar	3.491	680
Vooruitontvangen baten 2-5 jaar	1.515	0
Toegezegde financiële bijdragen >5 jaar	0	0
	<u>5.006</u>	<u>680</u>

Onder de langlopende schulden staan verplichtingen voor langer dan een jaar verantwoord.

Er zijn geen verplichtingen aangegaan voor een periode langer dan 5 jaar. Er zijn geen belangrijke contractuele bepalingen die van invloed zijn op het bedrag, tijdstip en de mate van zekerheid van de toekomstige kasstromen.

De toezeggingen financiële bijdragen betreffen meerjarige projecten, met name (wetenschappelijk) onderzoek.

10 Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
Toegezegde financiële bijdragen en subsidies	4.951	7.834
Vooruit ontvangen subsidies	23.760	18.515
Crediteuren	1.199	1.144
Personeelslasten	604	714
Belastingen – Loonbelasting	582	635
Belastingen – BTW	84	61
Overige schulden en overlopende passiva	667	1.625
	<u>31.847</u>	<u>30.528</u>

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan een jaar verantwoord.

De toename van kortlopende schulden wordt voornamelijk veroorzaakt door meer vooruitontvangen subsidies, nog te ontvangen facturen voor projectkosten en het crediteurensaldo.

Onder Personeelslasten worden alle verplichtingen die hiermee verband houden opgenomen, waaronder sociale lasten, reserveringen vakantiegeld en vakantiedagen.

Vooruit ontvangen subsidies

PITCH-Project	4.755	5.214
BTGII-Project	9.973	5.206
GUSO-Project	158	366
Robert Carr Fund	7.362	7.269
Hands Off!-Project	584	192
Dapper strijd tegen Aids – NPL – kortlopend	529	0
Overige projecten	400	269
	<u>23.760</u>	<u>18.515</u>

In 2019 zijn van het Ministerie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking subsidies vooruit ontvangen voor Bridging the Gaps II, PITCH, GUSO, Hands Off! en Robert Carr Fund. Voor laatstgenoemde zijn ook subsidies vooruit ontvangen van Department for International Development (DFID), NORAD, WHO en de Bill & Melinda Gates Foundation. Deze subsidies worden besteed in 2020. Van de Nationale Loterij is een financiële bijdrage ontvangen voor het programma Dappere Strijd Tegen Aids; van de ontvangen € 2.050.000 is € 5.000 besteed en als inkomsten verantwoord, de resterende € 2.045.000 zijn vooruitontvangen baten, waarvan € 529.000 als kortlopende schuld en € 1.515.000 als langlopende schuld is opgenomen.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

	Totaal	< 1 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Huur onroerend goed (bedrijfsvoering)	1.740	409	1.331	0
Huur printers/kopieerapparaten	61	13	48	0
Meerjarige financiële verplichtingen	1.801	422	1.379	0
Per 31 december 2019	1.801	422	1.379	0

De stichting is in 2019 verhuisd. De huur voor drie kantoorpanden aan de Keizers- en Prinsengracht (Keizersgracht 390-392 en Prinsengracht 515) is per 30 november 2019 opgezegd, het huidige kantoorpand aan de Condensatorweg 54 in Amsterdam wordt per 1 april 2019 gehuurd. Het huurcontract voor de Condensatorweg loopt 5 jaar t/m 31 maart 2024. Na deze 5-jarige periode kan de huurovereenkomst voortgezet worden voor opeenvolgende perioden van telkens 5 jaar. De huurprijs (incl. voorschot servicekosten) bedraagt €102.341 per kwartaal. Ten aanzien van de huur van de Condensatorweg is een bankgarantie afgegeven voor dit kwartaalbedrag van €102.341.

De stichting heeft per 25 september 2019 een nieuw huurcontract met een leverancier van printers en kopieerapparaten met een looptijd van 5 jaar.

Gedurende het verslagjaar zijn in de winst-en-verliesrekening verwerkt:

Huur onroerend goed (incl. overlapperiode gedurende verhuizing)	€ 507.487
Huur printers/kopieerapparaten (incl. overlapperiode gedurende verhuizing)	€ 62.503
Totaal	€ 569.990

Gebeurtenissen na balansdatum

De uitbraak van Covid-19 heeft zich in 2020 razendsnel ontwikkeld. Maatregelen die door diverse overheden zijn genomen om het virus in te perken hebben negatieve gevolgen gehad voor de economische activiteit. Wij hebben een aantal maatregelen genomen om de effecten van het Covid-19-virus te bewaken en te voorkomen, zoals veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers (zoals beperking van sociale contacten en vanuit huis werken). Wij zullen in ieder geval het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen blijven volgen en zullen tegelijkertijd ons uiterste best doen om onze activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten zonder daarbij de gezondheid van onze medewerkers en onze partners in gevaar te brengen. In dit stadium zijn de gevolgen voor onze activiteiten en onze resultaten voorlopig beperkt:

Impact op de baten voor de programma's buitenlandse zaken en RIVM

Wij zijn in nauw contact met onze subsidiegevers/donoren over de gevolgen die corona aan onze kant en zowel aan hun kant die zich mogelijk kunnen voordoen. Ook begeleiden wij onze samenwerkingspartners zo goed mogelijk in wat er op hen afkomt en zijn we aan het kijken of en als er maatregelen worden genomen in hun landen wat dat dan voor invloed heeft op onze resultaten.

- Er is sprake van een meerjarige subsidierelatie met BuZa vanuit de financiering van de strategische partnerschappen 2016 – 2020. De bedragen voor 2020 zijn al beschikbaar via de verleningsbeschikking. Belangrijke aanvulling hierop is dat deze subsidies pas worden afgerekend na afloop van boekjaar 2020. De werkelijke lasten van de betreffende projecten zullen hierbij worden gefinancierd. Voor 2020 is een bedrag € 35,0 miljoen beschikbaar.
- Van RIVM is voor € 3,4 miljoen een verleningsbeschikking ontvangen voor de periode 2020.

Impact op de baten particulieren

Wij zien in 2020 niet meer opzeggingen van donateurs dan normaal. Tevens zien we nu geen daling van de baten nalatenschappen. We verwachten dan ook dat de baten particulieren uit zal komen op € 10,0 miljoen.

Impact op de baten Loterijen

Aidsfonds is vaste beneficiënt van de Nederlandse Postcode Loterij (NPL). Op basis van een meerjarige overeenkomst ontvangt Aidsfonds tot en met 2020 een vaste bijdrage van € 2,3 miljoen. Er is geen aanleiding dat de NPL deze bijdrage niet zal uitkeren.

Impact op de lasten

De organisatiekosten en langlopende verplichtingen zijn met name de huurverplichtingen en de personele lasten. In de personele lasten is sprake van met name vast personeel, gebaseerd op de projecten die Aidsfonds uitvoert. De financieringen aan partners is voorwaardelijk vastgelegd op voorwaarde dat Aidsfonds de financiering van de programma's ook ontvangt.

Impact op de financiële positie en liquiditeit

Wij verwachten in 2020 geen problemen in onze liquiditeitspositie. Er is ook in het eerste kwartaal van 2020 een voorschot voor financiering van de programma's ontvangen, waardoor de liquiditeitspositie eind maart in totaal ruim € 30 miljoen bedroeg.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2019

(in euro's x 1.000)

Voor het onderscheid tussen de merken Aidsfonds en Soa Aids Nederland wordt verwezen naar bijlage 1

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
11 Baten van particulieren			
Donaties en giften	8.484	8.950	8.658
Nalatenschappen	1.626	1.100	2.272
Totaal	10.110	10.050	10.931

De baten van particulieren betreffen met name donaties van donateurs. De opbrengst uit nalatenschappen wordt genomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Bestemde baten van particulieren betreffen:

Doelstelling 1 – Drastische afname hiv en soa's in NL	12		41
Doelstelling 2 – Wereldwijd minder dan 200.000 hiv infecties	146		583
Doelstelling 3 – Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling	0		75
Doelstelling 4 – Genezing HIV	65		243
Doelstelling 5 – Bewustwording, draagvlak en fin. aids en soa bestrijding	0		0
	223		942

12 Baten van bedrijven			
Sponsoring	17	0	9
Bestemde baten van bedrijven betreffen			
Diverse projecten – Soa Aids Nederland	17	0	9

De bestemde baten zijn overeenkomstig de aangegeven bestemming in 2019 besteed.

13 Baten van loterijorganisaties			
VriendenLoterij geoormerkt Aidsfonds	792	900	893
VriendenLoterij Vriendenfonds Aidsfonds	2	0	0
Subtotaal VriendenLoterij	794	900	893
Nationale Postcode Loterij Aidsfonds	2.250	2.250	2.250
Nationale Postcode Loterij Aidsfonds (projecten)	15	0	0
Subtotaal Nationale Postcode Loterij	2.265	2.250	2.250
Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV)	394	300	297
SLV (Fonds Bijzondere Uitkering)	0	0	46
Subtotaal SLV	394	300	343
Loterijen totaal	3.453	3.450	3.486

De reguliere bijdrage van de Nationale Postcode Loterij bedraagt € 2.250.000 en daarnaast nog een kleine bijdrage 'De Kluis' van €10.000. Van de extra Nationale Postcode Loterij bijdrage voor het project 'Dappere strijd tegen Aids' voor € 2.050.000 is in 2019 € 5.000 gebruikt, de resterende € 2.045.000 wordt gebruikt na 2019 en is verantwoord onder vooruitontvangen inkomsten.

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
14 Subsidies van overheden			
RIVM instellingssubsidie	3.519	3.157	3.251
Ministerie van Buitenlandse Zaken	21.933	23.258	19.675
Robert Carr civil society Networks Fund	10.338	10.505	4.134
DREAMS Innovation Challenge	0	0	269
Overige overheidssubsidies	230	589	1.082
	36.019	37.509	28.410

Het Robert Carr Fund (RCF) wordt door de volgende overheden gefinancierd:

Norwegian Agency for Development Cooperation (NORAD)	1.645		623
Department for International Development (DFID)	1.690		1.127
Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking	1.750		0
UNAIDS / PEPFAR	4.126		2.384
Ontvangen in 2019	9.211	10.505	4.134
Waarvan vooruitontvangen:	-7.362		
In 2019 verantw. inkomsten uit ontvangsten 2019:	1.849		

Het verschil tussen de ontvangen bedragen van RCF (€9,2 miljoen) en de baten voor RCF (€10,3 miljoen) zoals hierboven in deze toelichting opgenomen, wordt veroorzaakt doordat de baten op accrual basis zijn terwijl de presentatie hier op kas basis is opgesteld. De ontvangsten van het RCF van de bovenvermelde overheden zijn als volgt: NORAD \$ 1.845.000, DFID \$ 1.896.000, WHO UN AIDS \$ 4.630.000 en MBH&O € 1.750.000. Dit betreft ontvangsten voor meerjarige programma's, een deel van deze ontvangsten is als vooruitontvangen inkomsten geboekt.

15 Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Bestemde baten van andere organisaties zonder winststreven betreffen			
Elton John AIDS Foundation	425	0	61
Bill & Melinda Gates Foundation – ODA for Health – Aidsfonds	167	0	0
Amsterdam Dinner Foundation – Aidsfonds	540	500	459
New Venture Fund	66	0	31
Stichting Life Science Health	29	0	115
AIGHD – SANL	241	0	171
Terrence Higgins Trust	0	0	18
Overige baten van diverse organisaties	22	508	94
Baten organisaties totaal	1.490	1.008	949

De bestemde baten van de Bill and Melinda Gates Foundation worden besteed in de periode 2019 t/m 2020.
De bijdrage van Elton John aids Foundation betreft het Emergency Support Fund en is besteed in 2019.
De bijdrage van de Amsterdam Diner Foundation is in 2019 ingezet voor onder andere Wetenschappelijk Onderzoek, Healthy Entrepreneurs Kenia en het Proud Partners project.
De bijdrage van Stichting Life Science Health betreft het ZOOM project. Dit project liep al af in 2018, maar een (budgetneutrale) verlenging was toegekend tot medio 2019.
De bijdragen van AIGHD betreffen diverse projecten van het merk Soa Aids Nederland en zijn besteed in 2019.

16 Baten als tegenprestatie van de levering van producten en/of diensten			
Voorlichtingsmateriaal	34	0	42
Training, workshops, congres en diversen	73	243	123
	107	243	166

De baten uit voorlichtingsmaterialen betreffen vooral activiteiten van het programma SANL. De baten voor trainingen, workshops en congres betreffen vooral nationale activiteiten van diverse programma's, waaronder vergoedingen voor workshops tijdens het jaarlijkse nationaal congres soa-hiv-seks.

		Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
17 Baten overig				
Verkoop pand				
- Verkoopwaarde	2.573			
- Af: balanswaarde na afschrijvingen t/m Q3	-955			
Netto resultaat verkoop pand		1.618		

De overige baten bestaan uit de verkoop van het pand aan de Keizersgracht.

18 Doelstelling 1: Drastische afname hiv en soa's in NL				
Financiële bijdragen aan derden		1.957	1.060	1.479
Directe kosten		1.186	1.175	1.314
Uitvoeringskosten eigen organisatie		3.378	3.096	3.410
		6.521	5.331	6.203

De kosten en financiële bijdragen binnen het doel Drastische afname hiv en soa's in NL hebben betrekking op de nationale programma's SANL, Beleid en Subsidies Nationaal en Jongeren.

19 Doelstelling 2: Wereldwijd minder dan 200.000 hiv infecties				
Financiële bijdragen aan derden		14.700	15.152	8.983
Directe kosten		1.805	2.173	1.168
Uitvoeringskosten eigen organisatie		2.101	2.014	2.333
		18.606	19.339	12.484

De kosten en financiële bijdragen binnen dit doel hebben betrekking op alle internationale programma's van het merk Aidsfonds.

20 Doelstelling 3: Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling				
Financiële bijdragen aan derden		11.834	12.161	10.046
Directe kosten		677	1.369	1.483
Uitvoeringskosten eigen organisatie		2.018	2.059	2.545
		14.529	15.589	14.075

De kosten en financiële bijdragen binnen dit doel hebben betrekking op alle internationale programma's van het merk Aidsfonds.

21 Doelstelling 4: Genezing HIV				
Financiële bijdragen aan derden		1.698	1.701	1.131
Directe kosten		2	60	148
Uitvoeringskosten eigen organisatie		389	406	172
		2.089	2.167	1.451

De kosten en financiële bijdragen binnen dit doel hebben betrekking op het nationale programma van het merk Aidsfonds.

22 Doelstelling 5: Bewustwording, draagvlak en financiering aids en soa bestrijding				
Financiële bijdragen aan derden		2.278	3.366	1.712
Directe kosten		3.304	2.615	3.187
Uitvoeringskosten eigen organisatie		2.611	2.570	1.911
		8.193	8.551	6.810

De kosten en financiële bijdragen binnen dit doel hebben betrekking op alle internationale programma's van het merk Aidsfonds.

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
23 Werving baten			
Directe kosten	1.994	2.024	1.836
Uitvoeringskosten eigen organisatie	770	894	767
	2.764	2.918	2.603

Dit betreft activiteiten op het gebied van marketing gericht op fondsenwerving. De kosten zijn aanzienlijk lager dan begroot, door een strakke kostenbewaking en een bewuste keuze in de inzet van bepaalde wervingsmethodes.

Onderstaand is de verhouding van de wervingskosten in relatie met de totale geworven baten:

Totale baten	52.814	52.260	43.950
Wervingskosten	2.764	2.918	2.603
Kostenpercentage wervingskosten	5,2%	5,6%	5,9%

24 Beheer en administratie			
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.428	1.350	1.406

Kostenpercentage beheer en administratie

Onderstaand is de verhouding van de kosten beheer en administratie in relatie met de totale lasten procentueel weergegeven:

Totale lasten	54.129	55.245	45.031
Kosten beheer en administratie	1.428	1.350	1.406
Kostenpercentage beheer en administratie	2,6%	2,4%	3,1%

25 Saldo financiële baten en lasten			
Rente	6	0	104
Gerealiseerde vreemde valutaverschillen	3	0	-135
Ongerealiseerde vreemde valutaverschillen	0	0	44
	9	0	13

De financiële baten en lasten betreffen gerealiseerde vreemde valutaverschillen en rente-inkomsten. De rente-inkomsten ontstaan omdat liquide middelen op spaarrekeningen worden gezet tegen aan de markt gerelateerde rentepercentages. Er worden geen liquide middelen belegd. Het nettoresultaat van de financiële baten en lasten over de afgelopen 5 jaren is:

2019	2018	2017	2016	2015
9	13	583	-44	351

Bestedingspercentages

Onderstaand is de verhouding van de bestedingen aan de doelstelling in relatie met de som der baten procentueel weergegeven:

Totale baten	52.814	52.260	43.950
Totaal besteed aan de doelstelling	49.938	50.977	41.022
Bestedingspercentage	94,6%	97,5%	93,3%

Onderstaand is de verhouding van de bestedingen aan de doelstelling in relatie met de som der lasten procentueel weergegeven:

Totale lasten	54.129	55.245	45.031
Totaal besteed aan de doelstelling	49.938	50.977	41.022
Bestedingspercentage	92,3%	92,3%	91,1%

Toelichting lastenverdeling

(in euro's x 1.000)

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

	Doelstelling					Werving baten	Beheer en Administratie	Totaal 2019	Begroot 2019	Totaal 2018
	1. Drastische afname hiv en soa's in NL	2. Wereldwijd minder dan 200.000 hiv infecties	3. Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling	4. Genezing HIV	5. Bewustwording, draagvlak en financiering aids en soa bestrijding					
Subsidies en bijdragen	1.957	14.700	11.834	1.698	2.278	0	0	32.467	33.439	23.351
Aankopen en verwervingen	1.187	1.805	677	2	3.304	1.993	0	8.968	9.417	9.136
Personeelskosten ¹⁾	2.976	1.850	1.777	342	2.300	678	1.258	11.183	10.914	11.078
Huisvestingskosten	106	66	63	12	82	24	45	397	402	316
Kantoor- en algemene kosten	239	149	143	28	185	55	101	899	858	904
Afschrijving en rente	57	36	34	7	44	13	24	215	260	246
Totaal	6.521	18.606	14.528	2.089	8.193	2.763	1.428	54.129	55.290	45.031
Uitvoeringskosten	3.378	2.101	2.017	389	2.611	770	1.428	12.694	12.434	12.544

De uitvoeringskosten eigen organisatie zijn 2% hoger dan begroot. De post personeelskosten bestaat naast de salariskosten onder andere uit opleidingskosten, inhuur van personeel niet in loondienst en kosten om nieuwe medewerkers te werven.

Ten opzichte van 2018 stegen de uitvoeringskosten met 1 procent, met name door hogere personeelskosten. Het personeelsbestand steeg ten opzichte van 2018 met 0,5 fte naar 134,3 fte, door de groei van het aantal projecten. Tevens is in 2019 een loonstijging doorgevoerd conform de salarisontwikkeling bij de rijksoverheid.

De pensioenregeling is een middelloonregeling. In 2019 zijn de pensioenuitkeringen niet geïndexeerd. De beleidsdekkingsgraad van december 2019 is 96,5%. Dit is de stand van de gemiddelde actuele dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden.

De totale accountantskosten voor 2019 bedragen € 105.855. Het volledige bedrag heeft betrekking op PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., er is geen andere onafhankelijk accountant ingeschakeld gedurende 2019. De accountantskosten zijn toegerekend aan het boekjaar waarop de controle betrekking heeft.

Accountantshonoraria PwC	2019	2018
Controle jaarrekening	74.096	67.915
Andere controlewerkzaamheden	31.759	42.743
Andere niet-controlediensten		847
	105.855	111.505

	Doelstelling					Werving baten	Beheer en Administratie	Totaal 2019	Begroot 2019	Totaal 2018
	1. Drastische afname hiv en soa's in NL	2. Wereldwijd minder dan 200.000 hiv infecties	3. Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling	4. Genezing HIV	5. Bewustwording, draagvlak en financiering aids en soa bestrijding					
1) Personeelskosten										
Loon en salarissen	2.113	1.314	1.262	243	1.633	482	893	7.941	8.043	8.171
Werknemersverzekeringen	340	211	203	39	262	77	144	1.276	1.206	1.151
Pensioenverzekeringen	230	143	137	26	178	52	97	864	885	871
Overige personeelskosten	293	182	175	34	227	67	124	1.102	780	885
Totaal personeelskosten	2.976	1.850	1.777	342	2.300	678	1.258	11.183	10.914	11.078
Personeelsbestand (fte's)	gemiddeld aantal werknemers									
in 2019	34,5	20,5	19,3	3,8	22,5	11,6	22,1	134,3		133,8
in 2018	32,2	21,5	21,3	2,0	21,2	12,9	22,7	133,8		

In 2019 waren twee medewerkers werkzaam buiten Nederland in dienst van het Aidsfonds. Daarnaast was er een medewerker werkzaam via een hosting agreement in Washington en één in Geneve. Ook is er sinds 2019 een consultant werkzaam in Ethiopië.

Bezoldiging directie

Naam Mark Vermeulen
Functie Raad van Bestuur

Dienstverband

Aard van de overeenkomst (looptijd) 01-12-2018
31-12-2019
Uren per week 36
Parttime percentage 100%

Bezoldiging 2019 (euro)

Jaarinkomen	
Bruto loon/salaris	84.113
Vakantiegeld	6.250
Eindejaarsuitkering	7.580
Variabel jaarinkomen	0
Totaal jaarinkomen	97.943
SV lasten (wg deel)	10.610
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen	0
Pensioenlasten (wg deel)	12.208
Pensioencompensatie	0
Overige beloningen op termijn	0
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0
Totaal bezoldiging 2019	120.761
Totaal bezoldiging RvB 2018	133.338

De Stichting Aidsfonds – Soa Aids Nederland kent een eenhoofdige raad van bestuur, in 2019 is Mark Vermeulen de bestuurder. Het jaarinkomen blijft binnen het maximum van € 138.020 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht.

Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten, en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 194.000 per jaar.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 2.2 van het jaarverslag. Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De leden van de Raad van Toezicht hebben geen bezoldiging of onkostenvergoedingen ontvangen.

Amsterdam, 20 april 2020

Stichting Aidsfonds – Soa Aids Nederland

Origineel getekend door M. Vermeulen

M. Vermeulen, Raad van Bestuur

Overige gegevens

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening.

De Raad van Toezicht van Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland heeft de jaarrekening 2019 goedgekeurd in de vergadering van 20 april 2020.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling opgenomen in de Staat van baten en lasten over 2019 onder Resultaat bestemming.

In dit jaarverslag zijn in de beschrijving van de uitgevoerde projecten enkele aanpassingen doorgevoerd op grond van nieuwe veiligheidsinzichten en rapportages. De herziene versie van dit jaarverslag is opnieuw vastgesteld door de Raad van Toezicht op .....

C. ACCOUNTANTSVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Aidsfonds - Soa Aids Nederland

---

Verklaring over de jaarrekening 2019

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Aidsfonds - Soa Aids Nederland ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Richtlijn 650 'Fondsenwervende instellingen' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 650).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019 van Stichting Aidsfonds - Soa Aids Nederland te Amsterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de staat van baten en lasten over 2019; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 650.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Aidsfonds - Soa Aids Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponseed bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Benadrukking van de onzekerheid in verband met de effecten van het coronavirus (COVID-19)

Wij wijzen op de toelichting in gebeurtenissen na balansdatum van de jaarrekening waarin de raad van bestuur de mogelijke invloed en gevolgen van het coronavirus (COVID-19) op de stichting en op de omgeving waarin de stichting opereert alsmede de genomen en geplande maatregelen om met deze gebeurtenissen en omstandigheden om te gaan heeft beschreven. In deze toelichting is ook beschreven dat er nog steeds onzekerheden bestaan en dat het daarom op dit moment redelijkerwijs niet goed mogelijk is om de toekomstige effecten in te schatten. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot de aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- bijlage 1 Exploitatie gesplitst naar merk;
- bijlage 2 Begroting 2020;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 650 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 650.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

---

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 23 april 2020
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. M. van Dijk RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van Stichting Aidsfonds - Soa Aids Nederland

---

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

D. BIJLAGEN

Bijlage 1 Exploitatie gesplitst naar merk

(in euro's x 1.000)

	Aidsfonds			Soa Aids Nederland		
	Werkelijk 2019	Budget 2019	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Budget 2019	Werkelijk 2018
Baten:						
Baten van particulieren	10.107	10.050	10.931	4	0	0
Baten van bedrijven	0	0	0	17		9
Baten van loterijorganisaties	3.453	3.450	3.486	0	0	0
Subsidies van overheden	31.780	32.923	24.088	4.237	4.586	4.322
Baten van organisaties zonder winststreven	1.241	1.008	685	249	0	264
Totaal geworven baten	46.580	47.431	39.190	4.507	4.586	4.595
Baten overig	1.627	243	45	98	0	120
Som der baten	48.207	47.674	39.235	4.605	4.586	4.715
Lasten:						
1. Drastische afname hiv en soa's in Nederland	2.053	1.114	1.763	4.467	4.217	4.440
2. Wereldwijd minder dan 200.000 hiv-infecties	18.606	19.339	12.484	0	0	0
3. Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling	14.529	15.589	14.075	0	0	0
4. Genezing van HIV	2.090	2.167	1.435	0	0	16
5. Bewustwording, draagvlak en volledige financiering aids en soa bestrijding	8.193	8.551	6.665	0	0	145
Totaal bestedingen	45.470	46.760	36.421	4.467	4.217	4.601
Wervingskosten	2.763	2.918	2.603	0	0	0
Subtotaal lasten	48.234	49.678	39.024	4.467	4.217	4.601
Kosten beheer & administratie	1.014	981	1.015	414	369	391
Som der lasten	49.248	50.659	40.038	4.881	4.586	4.992
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.041	-2.985	-803	-276	0	-277
Saldo financiële baten en lasten	9	0	13	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-1.032	-2.985	-791	-276	0	-277
Resultaatbestemming						
Toevoeging/onttrekking aan:						
Continuïteitsreserve	0	0	88	0		0
Bestemmingsreserves	-1.152	-2.985	-2.049	-40		-56
Overige reserve	381	0	1.319	-176		-158
Bestemmingsfondsen	-261	0	-149	-60		-63
	-1.031	-2.985	-791	-276	0	-277

Bijlage 2 Begroting 2020

(in euro's x 1.000)

	Begroting 2020	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Baten:			
Baten van particulieren	10.020	10.110	10.931
Baten van bedrijven	40	17	9
Baten van loterijorganisaties	3.810	3.453	3.486
Subsidies van overheden	38.461	36.019	28.410
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	0	0	0
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.705	1.490	949
Totaal geworven baten	54.036	51.089	43.785
 Baten als tegenprestatie van de levering producten en/of diensten	0	107	166
Overige Baten	426	1.618	0
Som der baten	54.462	52.814	43.950
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen			
Doelstellingen vanaf 2019			
1. Drastische afname hiv en soa's in Nederland	5.680	6.521	6.203
2. Wereldwijd minder dan 200.000 hiv-infecties	18.436	18.605	12.484
3. Wereldwijd iedereen met hiv op behandeling	18.436	14.529	14.075
4. Genezing van HIV	1.649	2.089	1.451
5. Bewustwording, draagvlak en volledige financiering aids en soa bestrijding	9.593	8.193	6.810
	53.794	49.938	41.022
 Werving baten	2.840	2.764	2.603
Beheer en administratie	1.471	1.428	1.406
Som der lasten	58.105	54.129	45.031
 Saldo voor financiële baten en lasten	-3.643	-1.316	-1.080
 Saldo financiële baten en lasten	15	9	13
Saldo van baten en lasten	-3.628	-1.307	-1.068
 Kosten beheer en administratie (van som der lasten)	2,5%	2,6%	3,1%
Besteed aan doelstelling (van som der baten)	98,8%	94,6%	93,3%
Besteed aan doelstelling (van som der lasten)	92,6%	92,3%	91,1%